

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Maria Engelbrekts
0171-626179
maria.engelbrekts@enkoping.se

Detaljplan för del av Korsängen 21:34 m.fl, nytt gymnasium

Därför har ni fått detta brev

Kommunen har tagit fram ett planförslag för nytt gymnasium i Enköping. Planförslaget var under tiden 15 juni – 31 juli utsänt för samråd till berörda myndigheter, fastighetsägare och föreningar för att kommunen ska få in synpunkter. Inkomna synpunkter har sammanställts och bemötts i en samrådsredogörelse som bifogas detta brev.

Det reviderade planförslaget skickas nu ut för granskning till berörda. Granskningstiden för planförslaget är 5 oktober – 18 oktober (2 veckor).

Den som inte senast under granskningstiden har lämnat någon skriftlig synpunkt på förslaget kan förlora rätten att överklaga beslut att anta planen.

Vad innehåller förslaget

Westerlundska gymnasiet är i stort behov av att flytta sin verksamhet till nya lokaler. Därför vill kommunen bygga ett nytt gymnasium vid Torggatan strax väster om det nuvarande gymnasiet. Planområdet ligger vid korsningen Torggatan – Sandbrogatan och omfattar parkeringen, F-huset och öppna förskolan Pluto.

Den nya byggnaden ska samla majoriteten av skolans program på samma plats. Det innebär att skolan kommer att ha tre våningar och blir därmed ett tydligt tillägg i stadsbilden. Lokalerna ska också vara möjliga att använda till evenemang och sammanträden på kvällar och helger eller för övernattnings i samband med läger.

Planens genomförande bedöms inte ge en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kapitlet miljöbalken.

Så här gör ni

Skriv ned era synpunkter och skicka dem **senast 18 oktober 2020** via e-post till detaljplan@enkoping.se eller till:

Enköpings kommun
Samhällsbyggnadsförvaltningen
Plan- och exploateringsavdelningen
745 80 Enköping

Vad händer sedan?

Alla synpunkter som kommer in under granskningen sammanställs och bemöts i ett utlåtande och planförslaget revideras. Planen tas därefter upp i kommunstyrelsen som tar ställning till om planen ska antas. Vill du läsa mer om hur planprocessen fungerar kan du göra det på kommunens webbplats www.enkoping.se. På webbplatsen finns också detaljplaneförslaget, se www.enkoping.se/planer.

Om du har frågor om detaljplanen, kontakta Maria Engelbrekts, planarkitekt, tel. 0171-62 61 79 eller e-post maria.engelbrekts@enkoping.se.

Om du har frågor om det nya gymnasiet, kontakta Patrik Törnevik, projektledare, tel. 0171-62 65 53 eller e-post patrik.tornevik@enkoping.se.

Med vänlig hälsning

Maria Engelbrekts
Planarkitekt
Enköpings kommun

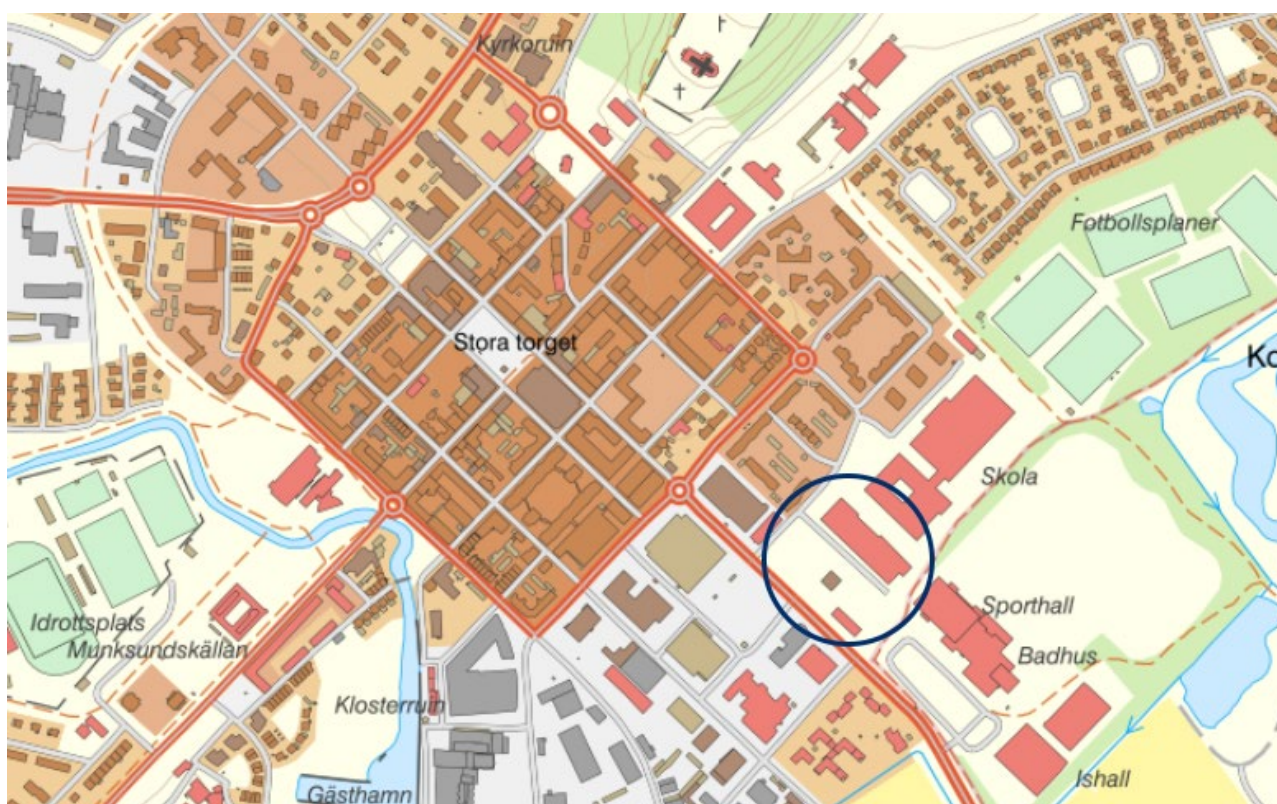
Detaljplan för del av Korsängen 21:34 m.fl. Nytt gymnasium

Antagen
2020-XX-XX
Laga kraft
2020-XX-XX

Enköpings kommun

Standardförfarande

PLANBESKRIVNING

Planområdets läge i Enköping.

Till planen hör följande handlingar:

- Plankarta med bestämmelser, skala 1:1000, 2020-09-30
- Planbeskrivning, 2020-09-30
- Fastighetsägareförteckning, 2020-09-14
- Samrådsredogörelse, 2020-09-29
- Utlåtande, 2020-XX-XX (tillkommer efter granskning)

Innehåll

INLEDNING	3
Planens syfte	3
Bakgrund	3
Planprocessen	4
Plandata	4
Tidigare ställningstaganden	5
BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	7
PLANFÖRSLAGET	9
KONSEKVENSER	24
GENOMFÖRANDE	26
Organisatoriska frågor	26
Fastighetsrättsliga frågor	26
Ekonomiska frågor	27
Tekniska frågor	27
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	27
REVIDERINGAR	27

INLEDNING

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ett nytt gymnasium i Enköping som ska rymma 1600 elever. Gymnasiet ska bli en tydlig del i stadsrummet genom omsorgsfull gestaltning och entréer som vänder sig mot omgivande gator. Lokalerna ska också vara möjliga att nyttja för andra verksamheter, till exempel på kvällstid för studiecirklar, sammanträden och musik- och teaterevenemang eller för övernattning i samband med lägerarrangemang.

Utöver det nya gymnasiets behov i dagsläget omfattar detaljplanen även mark för att tillgodose framtida behov. Inom denna yta ska det vara möjligt att komplettera kvarteret med ytterligare byggnad för skolverksamheten eller annan verksamhet som bedöms vara lämplig på platsen.

Detaljplanen omfattar också en yta för parkering vilket gör det möjligt att inom planområdet lösa parkeringsbehovet för verksamheterna samt ersätta befintliga parkeringsplatser som tas i anspråk av det nya gymnasiet.

Bakgrund

Westerlundska gymnasiet är i stort behov av att flytta sin verksamhet till en ny byggnad då den befintliga skolan har stora renoveringsbehov. Behovet beror också på ökande elevkullar och lokaler som inte är anpassade till nya arbetssätt och därmed inte bedöms vara ändamålsenliga.

Gymnasiets verksamheter är idag utspridda i flera lokaler i centrala Enköping. En förstudie för det nya gymnasiet har tagits fram och föreslår att det nya gymnasiet placeras bredvid det befintliga gymnasiet. Genom att bygga det nya gymnasiet i tre våningar och med ändamålsenliga lokaler kan majoriteten av programmen samlas på samma plats. Detta ger positiva samordningseffekter och bidrar till en känsla av gemenskap.

De nya lokalerna kan även komma att kunna användas av fler verksamheter i kommunen. Anpassningar av vissa gemensamma ytor och vissa undervisningslokaler kan göra lokalerna möjliga att utnyttja på kvällstid för studiecirklar, sammanträden och sammankomster och på helger för övernattning i samband med lägerarrangemang. Större samlingslokaler skulle också kunna användas för exempelvis föredrag eller musik- och teaterevenemang.

Det nya gymnasiet planeras vara klart att tas i bruk till höstterminen 2024.

Planprocessen

Planförfarande

Detaljplanearbetet sker med standardförfarande enligt plan- och bygglagen 2010:900 med de ändringar som trädde i kraft 1 januari 2015.

Tidplan

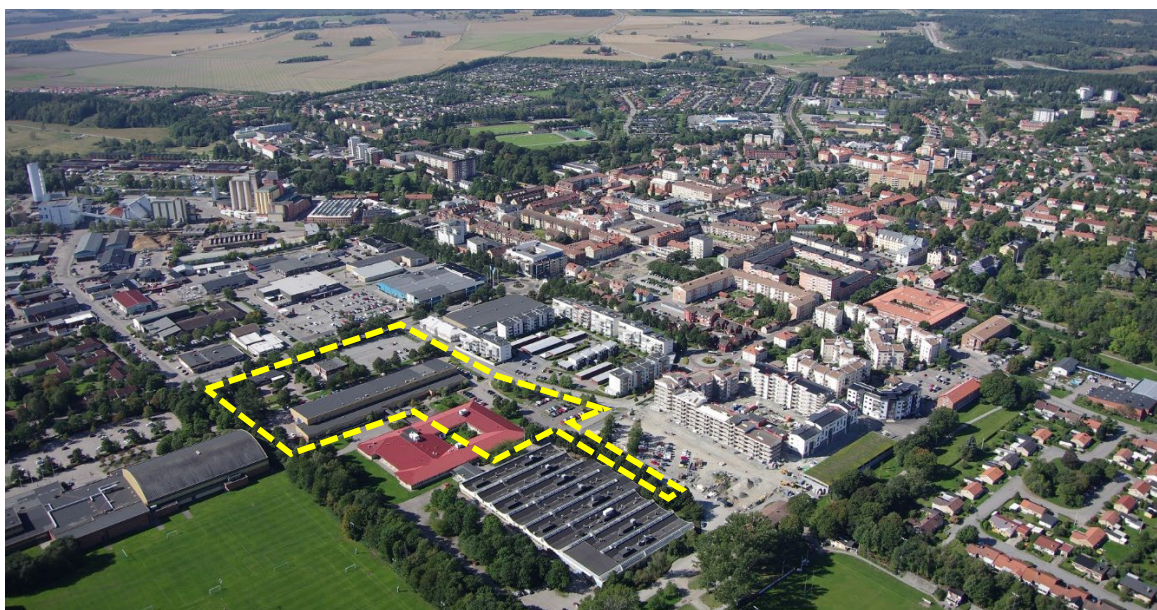
Nedanstående tidplan är delvis preliminär och kan komma att förändras under hand.

Beslut om planbesked	2019-11-14
Beslut om samråd	2020-06-04
Samråd	2020-06-15 – 2020-07-31
Granskning	2020-10-05 – 2020-10-18
Beslut om antagande plexutskottet	2020-11-05
Beslut om antagande KS	2020-11-24

Plandata

Lägesbestämning

Det nya gymnasiet planeras att byggas intill Westerlundska gymnasiets nuvarande lokaler. Området ligger direkt öster om Enköpings centrum, vid korsningen Torggatan – Sandbrogatan.

Planområdet sett från nordost. Foto: Pereric Öberg (2014-09-04)

Areal

Planområdet omfattar cirka 32 000 kvadratmeter.

**Markägo-
förhållanden**

Marken är i kommunal ägo.

Tidigare ställningstaganden**Översiktliga planer**

Planförslaget stämmer överens med den fördjupade översiktsplanen för Enköpings stad (FÖP 2040) där det aktuella området är utpekad för allmänt ändamål. I samband med FÖP 2040 gjordes en centrumstudie som särskilt studerade rutnätsstaden och Kryddgården. Det aktuella planområdet angränsar till centrumstudiens utredningsområde.

Centrumstudien visar på en långsiktig utveckling av Kryddgården, från skrymmande verksamheter till bostäder genom att rutnätsstaden med sin kvartersstruktur utvidgas åt sydost. Planförslaget anknyter till den utvecklingen och bygger på att gymnasiet flyttas närmare Torggatan och därmed bidrar till en mer stadsmässig struktur när staden växer.

Det nya gymnasiet ligger strategiskt intill Torggatan som är ett av stadens starkaste stråk som passerar flera viktiga målpunkter i centrum, från Gustav Adolfs plan, förbi Stora torget och vidare mot gymnasiet, Idrottshuset och det blivande familjebadet.

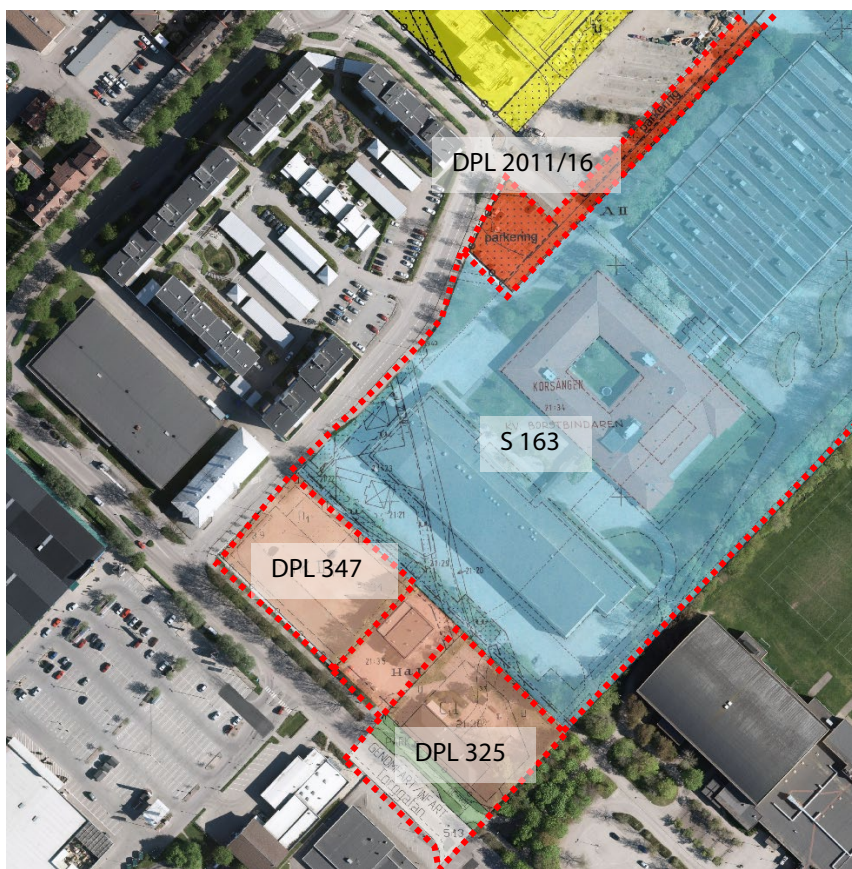
**Gällande
detaljplaner**

Fastigheten Korsängen 21:34 omfattas till största del av stadsplan 163 (1981) och den huvudsakliga markanvändningen för det befintliga gymnasiet är *A – allmänt ändamål* i max två våningar. Den del av fastigheten som ligger närmast Torggatan berörs förutom av stadsplan 163 även av detaljplan 347 och har markanvändningen handel och kontor. Korsängen 21:36 omfattas av detaljplan 325 och har markanvändningen *centrumändamål, dock ej handel*. Gång- och cykelbanan längs Torggatan är i detaljplan 325 markerad som *parkområde*.

Del av Korsängen 21:34, främst delar av gymnasiets nuvarande parkeringsplatser, omfattas av detaljplan 2011/16 (2011) och anges som parkering för skoländamål.

**Miljökonsekvens-
beskrivning**

En undersökning om betydande miljöpåverkan har tagits fram och kommer att samrådats med Länsstyrelsen parallellt med plansamrådet. Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan.

Gällande detaljplaner.

Kommunala beslut i övrigt

I september 2016 beställde dåvarande utbildningsnämnden en förstudie för en ny gymnasieskola i Enköping. Förstudien togs fram under 2017 och en fördjupad förstudie genomfördes under hösten 2018 och våren 2019. I förstudien placeras den nya gymnasieskolan bredvid det befintliga gymnasiet och ska rymma 1 600 elever.

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden tog den 11 september 2019 ett inriktningsbeslut om att bygga ett nytt gymnasium. Beslutet innebar att nämnden beställde av tekniska nämnden ett framtagande av programhandling för investering i en ny gymnasieskola dimensionerad för 1600 elever.

Kommunfullmäktige beslutade 2020-05-11 att ge tekniska nämnden i uppdrag att starta projektering och upphandling av det nya gymnasiet.

BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

Natur

Mark och vegetation

Marken inom planområdet är till största delen hårdgjord. De inslag av vegetation som finns består främst av trädplanteringar vid parkerings- och körytor. På Korsängen 21:36 har öppna förskolan Pluto verksamhet i dagsläget och omfattar en mindre förskolegård med grönytor.

Längs Torggatan finns en trädallé bestående av rödek.

Geotekniska förhållanden

Marken inom planområdet består av finsand och lera.

Förorenad mark

En översiktlig miljöteknisk markundersökning har genomförts för att utreda om föroreningar förekommer inom området (Sweco 2020-02-28). De analyserade jordproven underskred generellt riktvärdena för känslig markanvändning vilket innebär att de uppmätta halterna inte bedöms utgöra någon risk för hälsa eller miljö.

Det rekommenderas att genomförd miljöteknisk markundersökning kompletteras med provtagning under byggnader i samband med rivning, för att ta reda på föroreningssituationen under dessa.

Risk för skred/höga vattenstånd

Ingen risk för skred eller höga vattenstånd bedöms finnas inom planområdet. Marken ligger ovan länsstyrelsens rekommenderade grundläggningsnivå om 2,7 meter över havet.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns inom planområdet.

Befintlig bebyggelse

Bostäder, arbetsplatser, övrig bebyggelse

Strax norr om planområdet, på andra sidan Sandbrogatan, ligger ett kvarter med flerbostadshus och inslag av radhus. Vid Sandbrogatan ligger också det så kallade Hälsohuset som inrymmer några mindre verksamheter. För Hälsohuset samt den intilliggande, för närvarande tomma tomten har en detaljplan tagits fram som möjliggör uppförande av flerbostadshus.

Westerlundska gymnasiets nuvarande lokaler ligger intill det aktuella planområdet. Det så kallade F-huset där fordonsprogrammet har sina lokaler ligger inom planområdet. Då lokalerna är mycket dåliga kommer fordonsprogrammet flytta sin verksamhet och F-huset rivas för att göra plats för det nya gymnasiet.

På fastigheten Korsängen 21:36 finns idag öppna förskolan Pluto. Verksamheten kommer att flyttas under 2020.

Offentlig och kommersiell service

Inom planområdet fanns fram tills nyligen ytterligare en byggnad, det så kallade Taxihuset. Byggnaden revs under 2020.

Området ligger centralt i Enköping med närhet till både livsmedelsbutik och den handel och service som finns i centrum. I närområdet finns även Idrottshuset och det blivande familjebadet, Pepparrottsbadet, som är under uppbyggnad.

Friytor

Lek, rekreation och naturmiljö

Det centrala läget ger god tillgänglighet till stadens centrala parker. Närheten till Korsängsfältet och vattenparken medför goda idrotts- och rekreationsmöjligheter.

Gator och trafik

Gatunät, gång, cykel- och mopedtrafik

Området är lätt att ta sig till med såväl bil som till fots och med cykel då det är beläget i nära anslutning till centrum. Torggatan är huvudled in mot Enköpings centrum för den som kommer från öster eller söder. Tillgängligheten är god med gena och sammanhängande stråk för fotgängare och cyklister.

Torggatan såväl som Sandbrogatan har dubbelriktad fordonstrafik.

Kollektivtrafik

Områdets läge centralt i Enköping gör att goda kommunikationer med buss finns i nära anslutning till planområdet. Närmsta hållplats ligger på Torggatan med två hållplatser. Gustav Adolfs plan, centrums knutpunkt för lokala såväl som regionala bussar ligger cirka 600 meter från planområdet. Enköpings resecentrum ligger cirka 1,25 km från planområdet.

Skolbussar ankommer till gymnasiet varje morgon och eftermiddag, och angör vid fem befintliga hållplatslägen på Sandbrogatan.

Parkering

Inom planområdet finns i dagsläget en kommunal parkeringsyta vid korsningen Torggatan – Sandbrogatan. Parkeringen har cirka 50 allmänna parkeringsplatser samt ytterligare 66 platser som hyrs ut till privata aktörer enligt avtal.

Gymnasieskolan har idag 162 parkeringsplatser för anställda och elever.

Störningar

Trafik- och verksamhetsbuller

En trafikbullerutredning har tagits fram. Denna finns sammanfattad på sida 16.

Området påverkas inte av verksamhetsbuller.

Teknisk försörjning

Vatten, avlopp och dagvatten

Planområdet ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten samt spill- och dagvatten. Inom planområdet finns befintliga VA-ledningar som ska flyttas.

Planområdet ligger utanför vattenskyddsområde.

El, fjärrvärme

Planområdet är anslutet till det lokala elnätet samt fjärrvärme. Inom planområdet finns befintliga ledningar som ska flyttas.

PLANFÖRSLAGET

Bebyggelseområden

Det nya gymnasiet

Det nya gymnasiet bygger på ett campuskoncept med tre byggnader som sammanbyggs. En byggnad inrymmer de gemensamma delarna med en samlande entréhall som är skolans gemensamma kärna. Från entréhallen når man de två så kallade teambyggnaderna där de olika programmen har sina verksamheter. Mitt i respektive teambyggnad finns en grön innergård för utevistelse som släpper in ljus och grönska i byggnaden.

Gymnasiet placeras med ett entrétorg vid korsningen Torggatan - Sandbrogatan. Entrétorget, som kommer vara huvudentré, anknyter till det starka gång- och cykelstråket längs Torggatan mot centrum. Entréer kommer också att finnas vid Sandbrogatan samt från skolgården på östra sidan om byggnaden.

Särskolan har sina lokaler i sydöstra delen av byggnaden och får en egen entré och gård för att skapa en trygg miljö för eleverna.

Skolområdet planläggs som *SC₁ – skola och samlingslokal* för att göra det möjligt att samnyttja vissa av skolans lokaler för evenemang, sammanträden eller sammankomster utanför skoltid. Det planeras bland annat att kommunfullmäktige ska kunna hålla sina sammanträden i gymnasiets aula. Det ska även vara möjligt att använda lokalerna för övernattning i samband med exempelvis lägerarrangemang. På så vis kan lokalerna nyttjas även under kvällar och helger.

Entrétorget vid huvudentrén sett från korsningen Torggatan – Sandbrogatan. Illustration: White Arkitekter

Reservområde för framtida utbyggnad

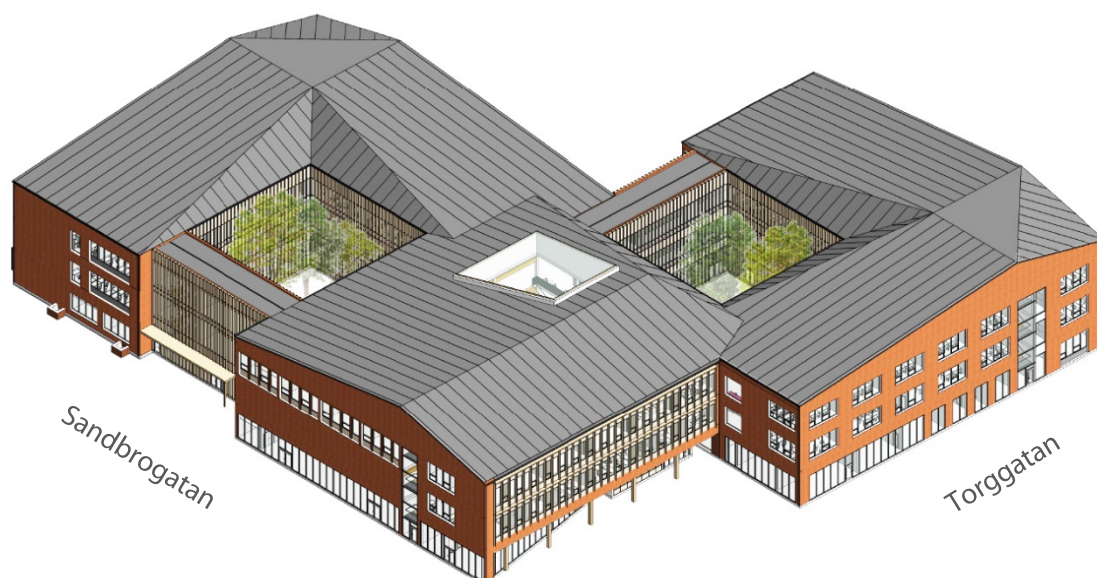
I södra delen av planområdet finns en yta tillgänglig för en framtida utbyggnad. Denna yta omfattas av användningsbestämmelserna SC – skola och centrumändamål. Det innebär att den i framtiden kan användas för att uppföra ett komplement till skolverksamheten eller till annat ändamål som kan passa på platsen, exempelvis kontor. Det finns i dagsläget inga konkreta planer för denna yta.

Byggnadskultur och gestaltning

Det nya gymnasiet planeras att uppföras i tre våningar. Högsta tillåtna nockhöjd är 21 meter. Nockhöjden är anpassad för att det ska vara möjligt att bygga med trästomme vilket kräver något tjockare bjälklag än konventionella byggnadssätt.

Byggnaderna får en asymmetrisk utformning med låglutande tak. Takytor i fördelaktigt läge kan lämpligtvis förses med solcellspaneler.

De huvudsakliga fasadmaterialet är tegel och trä. Vid entréerna planeras fasaderna få ett arkitektoniskt uttryck som särskiljer sig från övriga delar av byggnaden.

Det nya gymnasiet sett från väster. Illustration: White Arkitekter

Exploateringen inom planområdet begränsas med planbestämmelser om största tillåtna byggnadsarea för de två användningsområdena SC₁ (gymnasiet) respektive SC (reservområdet).

Inom SC₁-området gäller bestämmelsen e_1 – *Största exploatering i sammanlagd byggnadsarea är 6500 kvadratmeter.*

Inom SC-området gäller bestämmelsen e_2 – *Största exploatering i sammanlagd byggnadsarea är 1700 kvadratmeter.*

Högsta tillåtnanockhöjd är 21 meter.

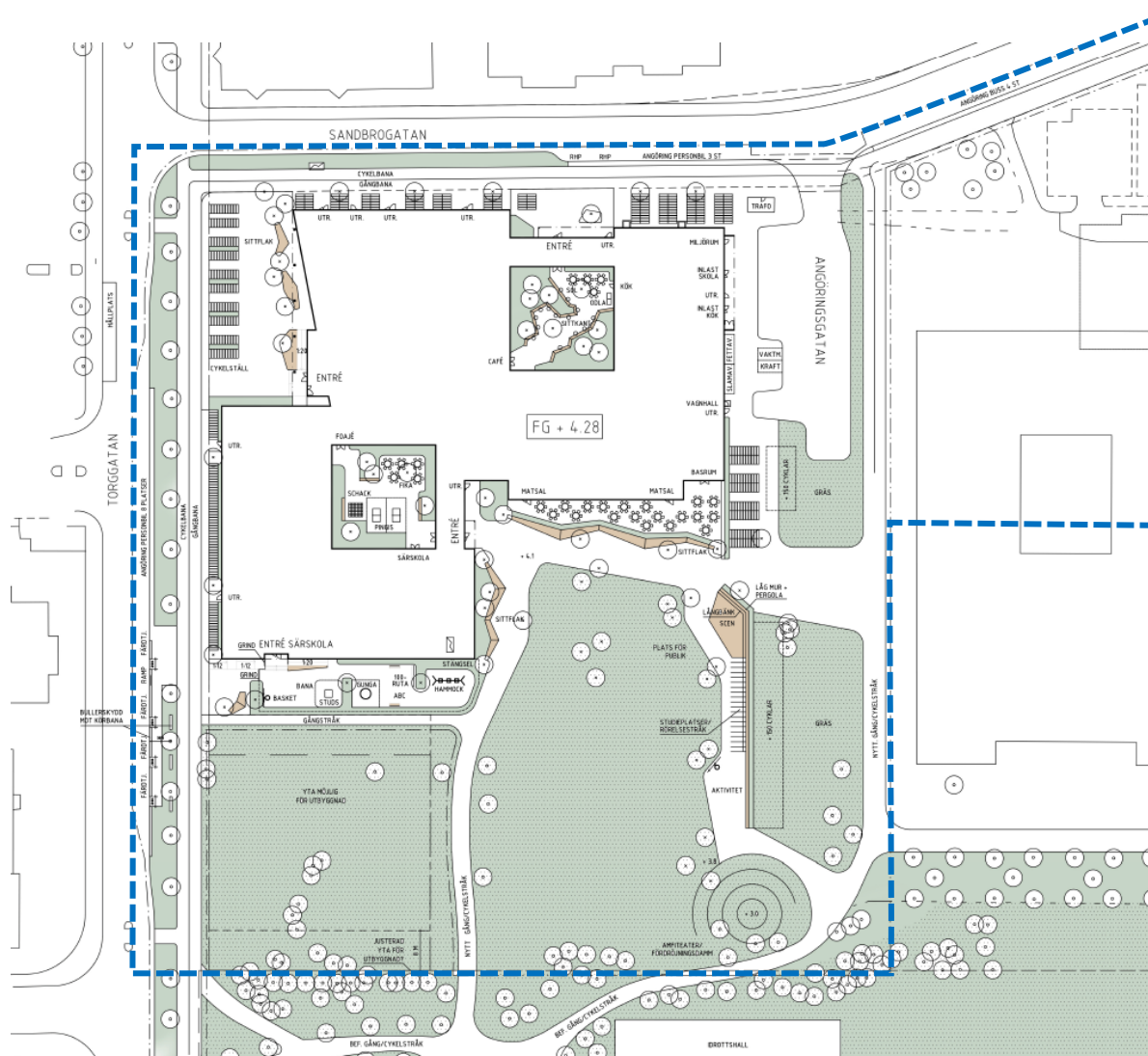
Byggnadens placering med fasader som vetter mot de båda gatorna regleras med bestämmelsen p_1 – *Huvudbyggnad ska huvudsakligen placeras med fasad parallellt med allmän plats gata.* Syftet med bestämmelsen är att byggnadens placering säkerställer förutsättningarna för att skolgården blir skyddad från trafikbuller.

Friytor

Lek, rekreation och naturmiljö

Entréerna mot Torggatan och Sandbrogatan utformas som välkomnande mötesplatser med sittplatser och planteringar.

Skolans två innergårdar planeras med grönska och med plats för studier, umgänge och aktiviteter. Växtematerialet anpassas utifrån solförhållandena och solhörnorna utnyttjas till sittytter.

Illustrationsplan för del av planområdet. Planområdet markerat med streckad linje. Illustration: White Arkitekter

Öster om skolbyggnaden anläggs en skolgård med utrymme att koppla av och umgås. För att säkerställa tillgången till grönytor regleras att högst 85 % av kvartersmarken för gymnasiet får hårdgöras.

Längre i sydost övergår skolgården i en grönyta som i plankartan regleras som *allmän plats – PARK*. Ytan fungerar som en förlängning av skolgården och ska vara tillgänglig för utevistelse och lek. Grönytan är tänkt att integreras med dagvattenhanteringen genom att utformas som en något nedsänkt gräsyta som ska fungera som översvåmningsyta vid kraftiga regn. Utöver översvåmningsytan planeras en fördröjningsdamm i den östra delen av området. Fördröjningsdammen kan med fördel integreras i vistelseytan genom sin gestaltning.

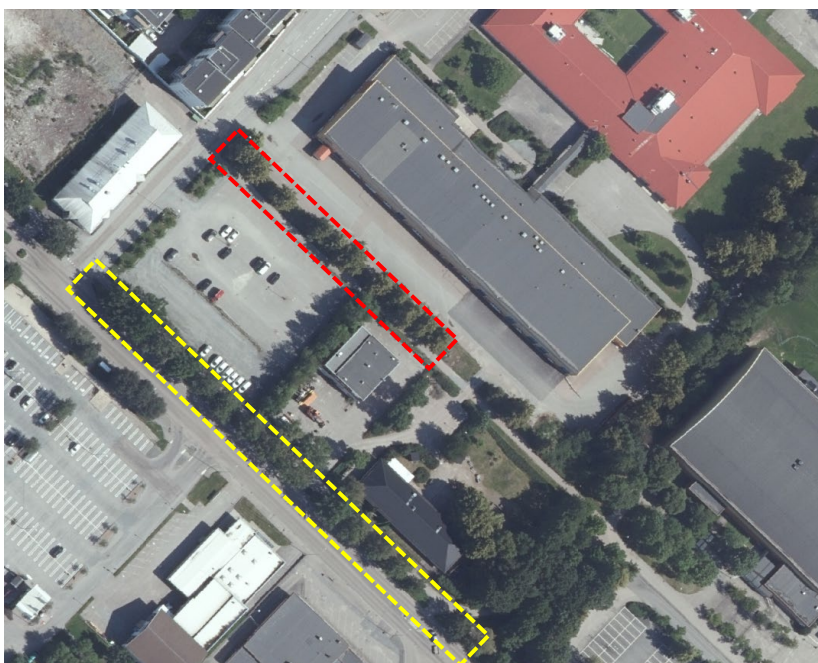
Det befintliga gång- och cykelstråket från Torggatan mot Korsängsfältet och vattenparken bibehålls och nya stråk skapas som kopplar samman skolgården med det omgivande gång- och cykelnätet.

Biotopskydd

Rödeksallén längs Torggatan bedöms vara en allé som omfattas av generellt biotopskydd. Allén ska bevaras och får inte skadas. Eventuella åtgärder som riskerar att skada allén kräver dispens enligt miljöbalken.

För att säkerställa att allén inte påverkas ska byggnaden placeras 2,5 meter in från fastighetsgränsen för att säkra en tillräcklig droppzon runt träden. Detta säkerställs i plankartan genom att ett område närmast Torggatan har försetts med prickmark – mark som ej får förses med byggnad.

Mitt i planområdet finns en trädrad längs en befintlig gång- och cykelväg som eventuellt bedöms kunna vara en allé som omfattas av biotopskydd. En dispensansökan för att ta bort träden har skickats till Länsstyrelsen. Träden som tas bort ska ersättas genom att en ny trädrad planteras längs den nya angöringsgatan.

Bilden ovan visar de trädrader inom planområdet som bedöms kunna omfattas av biotopskydd. Allén längs Torggatan bevaras (gul markering). Träden längs gång- och cykelvägen mitt i planområdet tas bort (röd markering) och ersätts på annan plats.

Gator och trafik

Gatunät

De delar av Torggatan och Sandbrogatan som ligger inom planområdet planläggs som *allmän plats – GATA*. Gatuområdena omfattar såväl körytor som angöringsfickor och gång- och cykelbanor, inklusive vegetation och möblering såsom cykelställ med mera. Detaljplanen reglerar således inte exakt utformning av gatorna.

En trafikutredning har tagits fram som föreslår lämpliga åtgärder inom och i anslutning till planområdet. Viss omdaning av båda gatorna kommer att behöva ske för att säkerställa en god trafikmiljö för alla trafikslag.

Torggatan är den gata i området som har störst trafikflöde idag och som även fortsatt förväntas vara det starkaste stråket. Torggatan är idag mycket bred och hela sektionen bör smaltas av. Gång- och cykelbanorna kan breddas och körbanan smaltas av till 7 meter. Avsmalning av körbanor har som regel en hastighetsdämpande effekt vilket i sin tur innebär en säkrare trafikmiljö för oskyddade trafikanter. Genom att smalta av körbanan ges även möjlighet att anordna enkelsidig angöring på norra sidan av Torggatan intill skolan. Bland annat är angöring till sarskolan tänkt att ske härifrån.

Från Sandbrogatan kommer angöring ske med skolbuss, linjebuss och även personbil. Gatans nedre del, närmast Torggatan, som idag har 6 meter körbana kan behöva breddas till 7 meter då linjebuss ska trafikera gatan. Utöver dagens gatuområde planläggs ytterligare 5 meter som *allmän plats – GATA* för att ge utrymme för breddningen samt gång- och cykelbanan.

Angöringsgata

Från Sandbrogatan tillkommer en angöringsgata som är avsedd för varutransporter, leveranser och sophämtning. Gatan är inte allmän utan är endast till för nödvändig trafik till och från verksamheterna inom planområdet. Flödet på angöringsgatan väntas bli lågt.

Gång, cykel- och mopedtrafik

Utemiljön kring skolan ska främja hållbara transporter. Det innebär att det ska vara lätt att ta sig till gymnasiet till fots, med cykel samt kollektivtrafik.

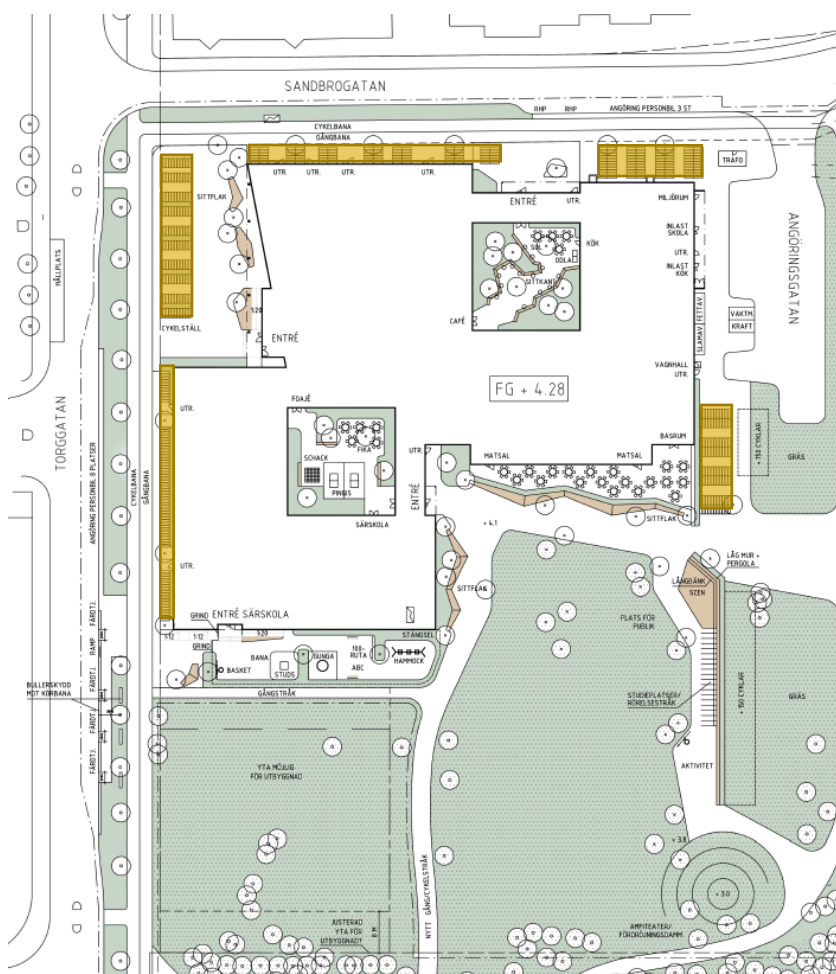
Skolans entréer mot Torggatan, Sandbrogatan samt skolgården utformas som platsbildningar med nära intilliggande cykelparkeringsplatser. Totalt föreslås 400-800 cykelparkeringar anläggas i anslutning till gymnasiet.

I enlighet med kommunens trafikstrategi ska bilanvändandet minska i kommunen i stort, vilket även inkluderar hur elever reser till och från skolan. Att lära in hållbara mobilitetsbeteenden hos unga vuxna bidrar till en mer trafiksäker miljö kring skolor och

andra platser där barn och unga rör sig. Inlärningen ökar även chanserna att de goda vanorna bibehålls i framtiden.

Även om möjligheten att ta bilen till skolan ska finnas kvar, kan utbudet av parkering minska samtidigt som åtgärder för att göra det mer attraktivt att gå, cykla och åka kollektivt införs.

Genom att anlägga bilparkeringen längre bort från skolan än cykelparkering och kollektivtrafikhållplatser samt arbeta med mobility management-åtgärder kan bilanvändandet bland anställda och elever minska.

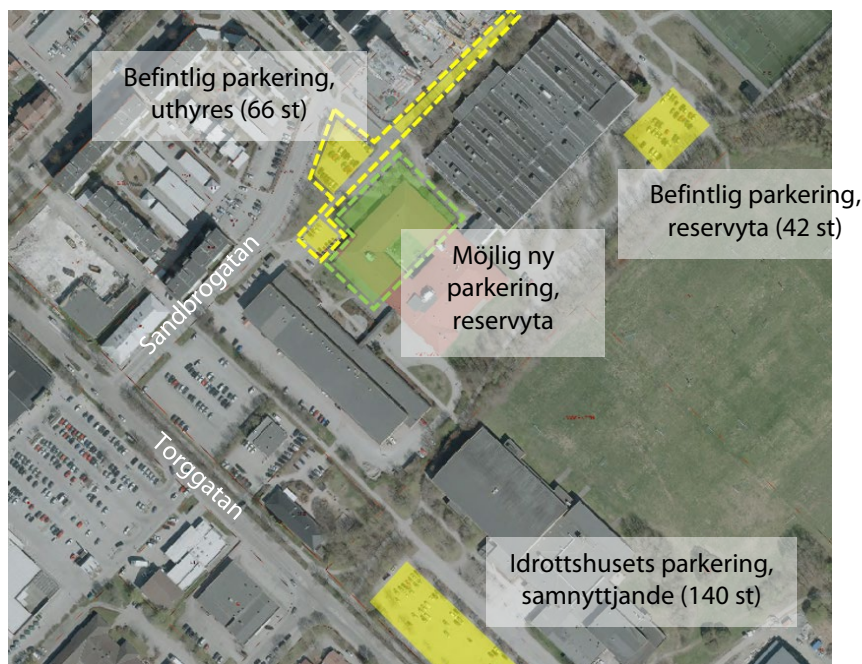
Illustrationsplanen ovan visar föreslagna placeringar för cykelparkering runt gymnasiet (gul markering).

Parkering

En trafikutredning har tagits fram av Iterio (2020-06-30) som föreslår lämpliga åtgärder för att säkerställa att parkeringsbehovet uppfylls.

I första hand eftersträvas möjligheter till samnyttjande av befintliga parkeringar i närområdet, det vill säga att en parkeringsplats kan nyttjas för olika ändamål under olika tider på dygnet.

I dagsläget finns 162 parkeringsplatser för anställda och elever i anslutning till gymnasiet. Genom att erbjuda goda möjligheter till hållbart resande samt arbeta med mobility management-åtgärder kan bilanvändandet och därmed parkeringsbehovet minska.

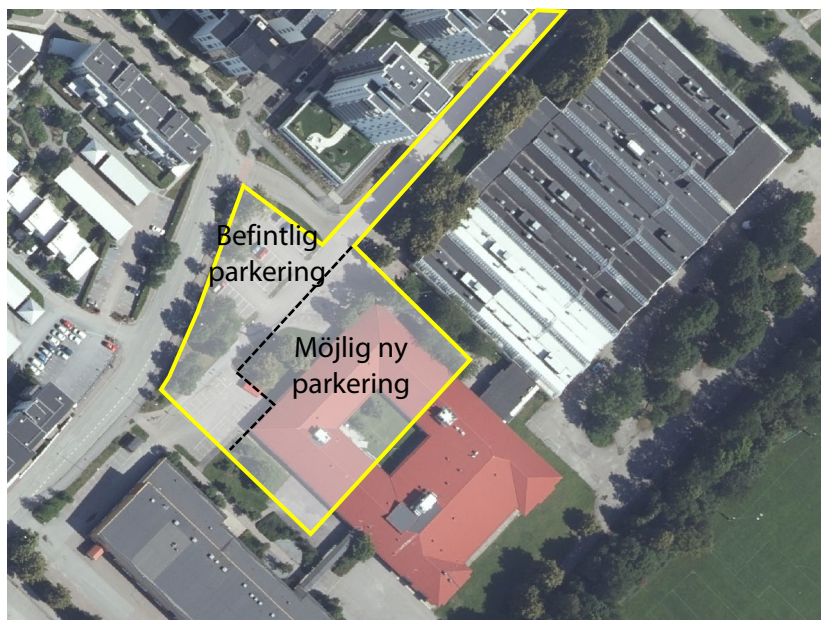
Bilden visar framtida tillgängliga parkeringsytor inom och i anslutning till planområdet.

Den kommunala infartsparkeringen, Sandbroparkeringen, har idag 50 allmänna parkeringsplatser samt 66 platser som hyrs ut till privata aktörer enligt avtal. Dessa parkeringsplatser ska omlokaliseras i samband med exploateringen.

Vid Idrottshuset finns idag 140 parkeringsplatser som nyttjas främst av besökare till idrottsaktiviteter, simhallen och bowlinghallen. Då Enköpings nya familjebad Pepparrottsbadet öppnar 2021 tillkommer 370 parkeringsplatser i anslutning till anläggningen. Det innebär att Idrottshusets parkering avlastas och kan användas till andra ändamål. Parkeringen kan lämpligtvis samnyttjas som parkering för anställda och elever på gymnasiet dagtid och för besökare till andra aktiviteter under kvällar och helger. Detta bedöms vara ett väl fungerande samnyttjande då parkeringsbehoven för dessa ändamål sällan överlappar varandra. Idrottshusets parkering är belägen cirka 120 meter från närmsta entré till det nya gymnasiet.

Ytterligare parkeringsresurs finns i den befintliga parkeringen vid konstgräsplanen cirka 250 meter från det nya gymnasiet, där det idag finns 42 parkeringsplatser. Denna yta kan komma att nyttjas som reserv för exempelvis elevparkering.

För att säkerställa att parkeringsbehovet går att uppfylla inom planområdet har en yta reserverats i plankartan och regleras som *P – parkering*. Ytan omfattar delar som redan i dagsläget är parkeringsplatser samt ytterligare yta som skulle kunna iordningsställas som parkering efter att den berörda delen av gymnasiet är rivet. De 66 parkeringsplatser som hyrs ut till privata aktörer avses omlokaliseras till de befintliga parkeringarna inom denna yta. Se bild nedan.

Gul markering i illustrationen ovan visar den yta som planläggs som parkering.

Innan de nuvarande gymnasiebyggnaderna är rivna finns möjlighet att nyttja de befintliga parkeringsytorna inom fastigheten som tillfällig parkeringslösning. Exempelvis under tiden gymnasiet är under byggnation.

Kollektivtrafik

Sandbrogatan kommer angöras med skolbussar likt idag. Gatan planeras dessutom trafikeras av linjetrafik med start 2022.

Region Uppsala beslutade under våren 2020 om ett nytt linjenät för Enköpings stadsbussar. Förslaget består av totalt tre stadsbusslinjer som strategiskt knyter samman viktiga målpunkter i staden. En av dessa stadsbusslinjer ska gå via Sandbrogatan. Ett nytt hållplatsläge för busslinjetrafik planeras därför på vardera sidan av Sandbrogatan. Befintliga hållplatser på Torggatan kan komma att flyttas. Enligt den trafikutredning som gjorts bör hastighetssäkrade

övergångsställen för gående finnas i direkt anslutning till hållplatserna.

Detaljplanen reglerar inte hållplatslägen eller åtgärder inom gatuområdet. Exakt utformning av gatan kommer att studeras vidare och detaljprojekteras längre fram i processen.

Störningar

Trafik- och verksamhetsbuller

En trafikbullerutredning har tagits fram för att undersöka ljudnivåer vid fasad och på skolgården. Enligt Naturvårdsverkets vägledning gällande trafikbuller på skolgård gäller följande riktvärden:

Del av skolgård	Ekvivalent ljudnivå för dygn (dBA)	Maximal ljudnivå (dBA, Fast)
De delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet	50	70
Övriga vistelseytor inom skolgården	55	70 ¹

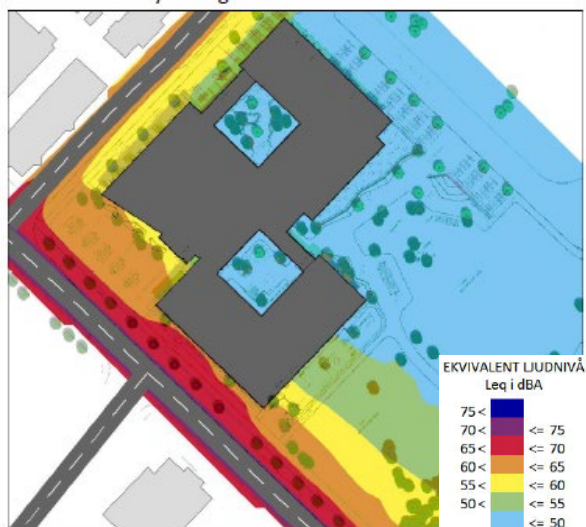
¹ Nivån bör inte överskridas mer än 5 ggr per maxtimme under ett årsmedeldygn, under den tid då skolgården nyttjas (exempelvis 07-18).

Figurerna nedan visar att ekvivalent ljudnivå 1,5 meter över mark blir högst 50 dBA på större delen av skolgårdsytorerna. Den närmsta delen av skolgården kan få upp mot 56 dBA närmast Torggatan. Vissa lokala åtgärder kan därför bli aktuellt att ordna för att uppnå riktvärdet inom sarskolans gård.

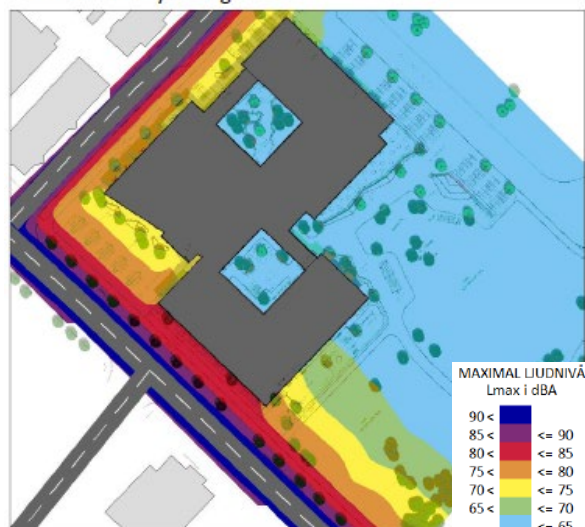
Flera olika varianter av bullerskyddsskärmar har studerats och redovisas i bullerutredningen. Resultaten visar att bullernivåerna på skolgården understiger gällande riktvärden om bullerskyddsskärm anordnas. Figurerna på nästa sida visar bullernivåerna som uppnås då bullerskydd anordnas i anslutning till sarskolegården.

Den maximala ljudnivån understiger 70 dBA inom hela skolgårdsområdet bortsett från en liten del allra närmast Torggatan.

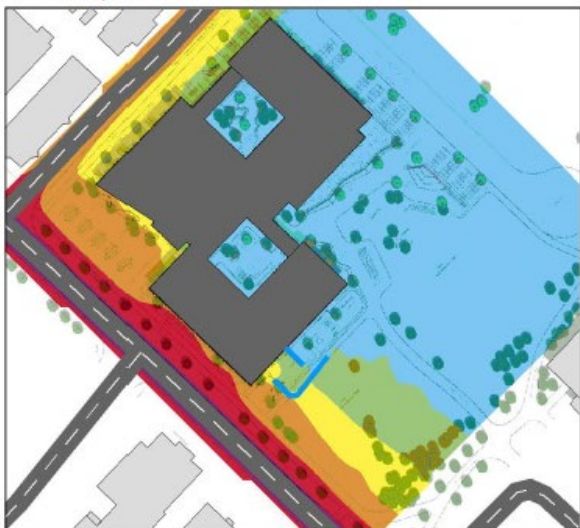
Utan Bullerskyddsåtgärder

Utan Bullerskyddsåtgärder

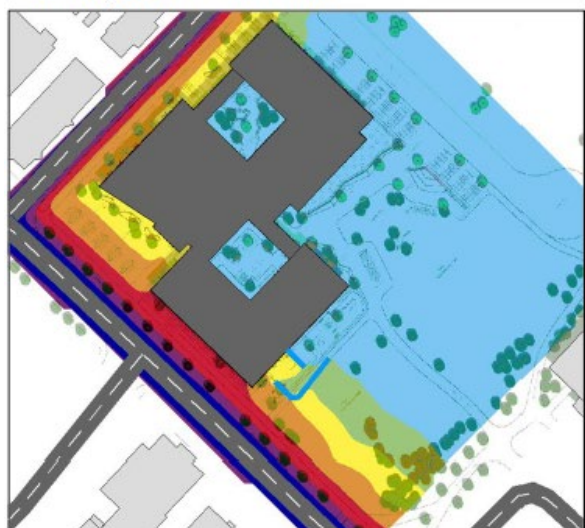

Bullerskyddsskärm – Alternativ 2

Figurerna ovan visar ekvivalent ljudnivå utan åtgärder (överst) respektive med en bullerskyddsskärm om 1,8 meter (nederst).

Bullerskyddsskärm – Alternativ 2

Maximal ljudnivå utan åtgärder (överst) respektive med en bullerskyddsskärm om 1,8 meter (nederst).

Skuggning

En solstudie har tagits fram för att undersöka solförhållandena inom skolområdet samt påverkan på omkringliggande bebyggelse.

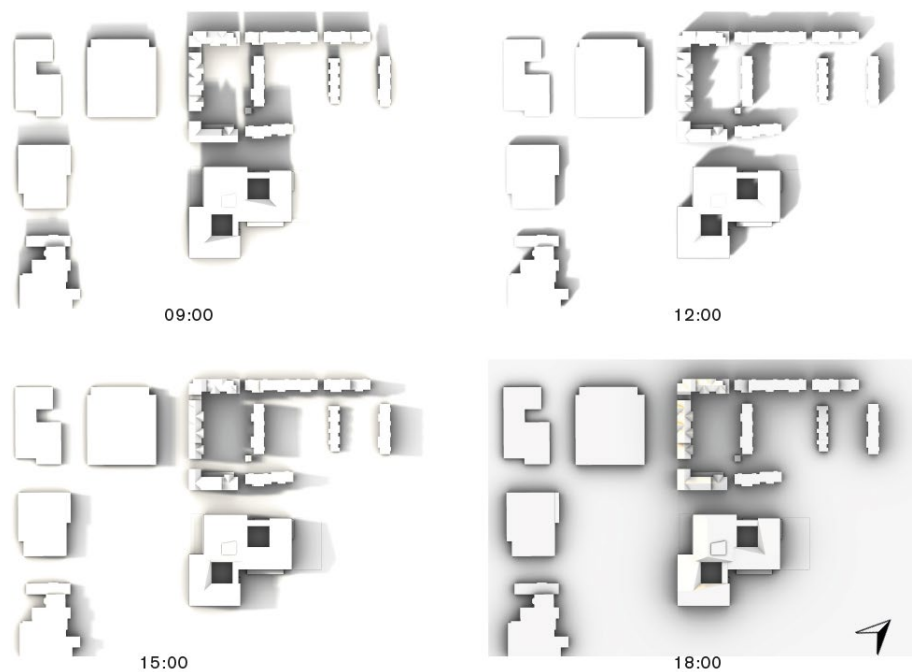
Vid byggnation inom tätbebyggt område är det ofrånkomligt att befintlig bebyggelse påverkas av skuggning i någon mån. För att minska skuggningen har gymnasiebyggnaden placerats med ett visst avstånd till Sandbrogatan. Avståndet mellan fasaderna på gymnasiet och det befintliga flerbostadshuset på Lilla vägen kommer vara 25-30 meter.

Illustrationerna på nästföljande sidor redovisar skuggningen under året.

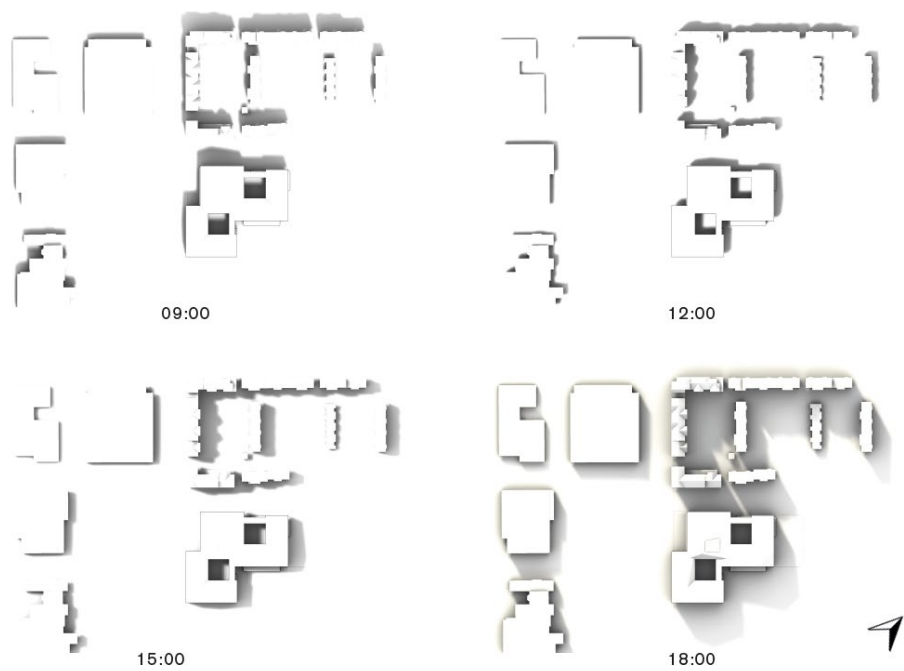
Byggnationen medför viss skuggning av det närmast liggande flerbostadshuset, främst under vinterhalvåret. Solstudien visar att mitt på dagen, från mars till september, når gymnasiets skugga inte fram till bostadshuset.

De båda innergårdarna blir av naturliga skäl relativt skuggiga, men de har en solhörna som kan utnyttjas till sittytor.

Vårdagjämning 21 mars

Sommarsolståndet 21 juni

21 december

09:00

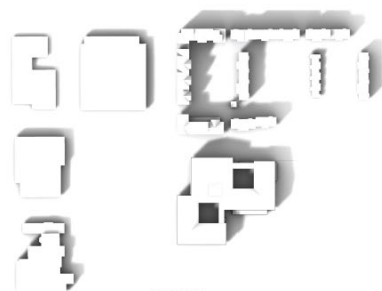
12:00

15:00

Redovisning av
skuggningen mitt på
dagen under mars, juni
respektive december

12:00

MARS

JUNI

DECEMBER

OBS. I illustrationerna ovan är flerbostadshus inritade på Korsängen 20:2 och 20:3 (gamla möbelhustomten resp. Hälsohuset) mitt emot gymnasiet, närmast Torggatan. Dessa hus finns inte i dagsläget men är möjliga att uppföra enligt gällande detaljplan.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Det nya gymnasiet ska anslutas till det kommunala VA-nätet. Befintliga VA-ledningar ska omlokaliseras inom fastigheten. På plankartan har ett u-område reserverats för detta ändamål.

Dagvatten

En dagvattenutredning har tagits fram av Väg- och VA-ingenjörerna i Sverige AB.

Enligt utredningen ska fördröjning av dagvatten inom området ske i flera steg:

Fördröjning och rening av dagvatten från takvatten och hårdgjorda ytor föreslås i växtbäddar/biofilter. Utöver växtbäddar bör skelettjord användas vid trädplantering för att fördröja dagvatten från markavrinning.

Dagvattenledningar ska leda dagvattnet från fördröjningar till befintliga dagvattenanslutningar eller till ett dikesystem i parkytan. Utformningen av dikesystemet kan anpassas efter förutsättningarna. Dagvattnet fördröjs och leds till en fördröjningsdamm i lågpunkten innan det ansluts till det befintliga dagvattenledningssystemet. Utöver fördröjningsdammen kan det ske tillfällig uppdämning av dagvatten i parkytan som är tänkt att delvis utformas som en nedsänkt översvämningsyta. Om ytan till exempel är anlagd med gräs kan ett genomsläppligt jordmaterial under gräset användas så att vattnet infiltreras snabbare vid översvämning. Ytan kan med fördel användas som en park- och lekylta.

Avledningen av 100-års regn från planområdet förändras inte i jämförelse mot nuvarande förhållande men flödet beräknas minska tack vare att andelen hårdgjord yta minskar. Dagvatten avleds ytligt till Sandbrogatan, Torggatan samt grönområden (Korsängsfälten) som angränsar området.

Innergårdarna

Med den planerade utformningen av gymnasiet skapas det instängda ytor i de två innergårdarna dit en del takvatten leds. Det ska finnas kapacitet att fördröja eller översvämma dagvatten i innergårdarna vid ett 100-årsregn utan att byggnaden skadas. I enlighet med dagvattenutredningen ska fördröjning av dagvatten på innergårdarna lösas genom att markhöjden på innergårdarna är lägre än färdigt golv i byggnaden. Enligt utredningen behöver markhöjden vara 0,13 respektive 0,05 meter lägre än färdigt golv om inga dagvattenfördröjningar anläggs på innergårdarna. Om planteringsytor används som dagvattenfördröjningar i form av växtbäddar och/eller biofilter kan skillnaden i markhöjd vara lägre.

En alternativ lösning skulle kunna vara att projektera ett bräddningssystem utöver det normala ledningssystemet för

avledning av dagvatten vid kraftigt regn. Det kan vara till exempel en trumma eller kulvert som avleder vattnet från innergårdarna till utsidan av byggnaden.

Höjdsättning av innergårdarna, dimensionering av fördröjningar, tillåten mängd dagvatten som får översvämmas där vid extremt regn samt tillåten tömningstid från innergårdarna ska säkerställas under detaljprojektering.

MKN

Åtgärderna som föreslås reducerar föroreningsmängderna såväl som den totala mängden avrinning från området.

Föroreningshalterna och -belastningarna i dagvattnet blir lägre efter byggnation med föreslagna dagvattenåtgärder jämfört med den befintliga markanvändningen. Tillämpas föreslagen dagvattenhantering kan det därför konstateras att planens genomförande inte negativt kommer påverka Enköpingsåns möjligheter att uppnå miljökvalitetsnormer eller orsaka en försämring av dess status.

Avfall

Avfallshanteringen ska följa Enköpings kommuns renhållningsordning och de rekommendationer som finns i Avfall Sveriges "Handbok för avfallsutrymmen, råd och anvisningar för transport, förvaring och dimensionering av hushållsavfall, Rapport 2009".

Avfallshanteringen ska även följa kommunens riktlinjer om källsortering.

KONSEKVENSER

Förenligt med 3, 4 och 5 kap MB

Planen bedöms innebära en ur allmän synpunkt god hushållning med marken enligt 3 kapitlet 1 paragrafen i miljöbalken (MB). Området ingår inte i något av de områden som nämns i kapitel 4 MB. Planen medför inte att några miljökvalitetsnormer överskrids enligt kapitel 5 MB.

Miljöbedömning

Buller

Påverkan av trafikbuller från Torggatan över riktvärderna finns på del av särskolans skolgård. Genom att anlägga en bullerskyddsskärm vid den bullerutsatta delen uppfylls kraven på bullernivåer inom hela skolgården.

Trafik

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte alstra större trafikmängder än i dagsläget.

Grundläggning

En översiktlig geoteknisk undersökning har genomförts (Sweco 2020-03-02). Med rådande geotekniska förhållanden planeras grundläggning ske genom pålning. Den geotekniska utredning som gjorts beskriver att hänsyn måste tas till pålarnas inverkan på omgivningen. Betongpålar är massundandrängande vilket kan medföra sidoförskjutningar, vibrationer och hävning.

Föroreningar

I samband med rivning bör provtagning under byggnader ske för att utreda om det finns förorenad mark inom planområdet. Vid eventuellt påträffande av markföroreningar bör försiktighetsåtgärder vidtas för att säkerställa omfattning, spridning och volym innan ytterligare markarbeten fortskrider. Det bör även klargöras om exploatering kan skapa risk för spridning av eventuellt kvarvarande föroreningar till yt- och grundvattnet. Ingen påverkan ska ske på Enköpings grundvattentäkt och MKN grundvatten. Detta kan innebära att det krävs sanering av området.

Klimatanpassning

Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor kan medföra konsekvenser för stora delar av samhället.

Med föreslagen dagvattenhantering kan 100-årsregn avledas och fördröjas utan att byggnader skadas.

För att begränsa konsekvenserna av UV-strålning är det viktigt att det finns tillgång till skuggiga platser i offentliga miljöer och exempelvis skolgårdar. Skolgårdens utformning i kombination med byggnadens placering innebär att det kommer finnas tillgång till soligare och skuggigare delar, utomhus och på innergårdarna. På skolgården och parkytan kommer träd att planteras som kan erbjuda skugga under soliga dagar. Befintliga träd inom parkytan bör i möjligaste mån sparas då fullvuxna träd direkt kan erbjuda god skuggning.

Miljökvalitetsnormer*Utomhusluft*

Genomförandet av planen bedöms inte medföra en negativ inverkan på gällande miljökvalitetsnormer för utomhusluft avseende halterna för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar (PM10 och PM2,5).

Vattenförekomster

Enligt EU:s ramdirektiv för vatten har Vattendelegationen fastställt miljökvalitetsnormer för ytvatten, grundvatten och skyddade områden. Tillståndet i våra vatten får inte försämrats och alla vatten ska uppnå en bestämd miljökvalitet. Syftet med åtgärderna är att till år 2015, med dispensmöjlighet till år 2027, uppnå en god kemisk och ekologisk status för yt- och grundvatten.

Recipient för dagvattnet är Enköpingsån som enligt Vatteninformationssystem Sverige (VISS) har måttlig ekologisk status

och god kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver). Övergödning genom fosforläckage och hydromorfologisk påverkan är de faktorer som sänker Enköpingsåns ekologiska status.

De åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen reducerar föroreningsmängderna såväl som den totala mängden avrinning från området. Föroreningshalterna och -belastningarna i dagvattnet blir därmed lägre efter byggnation med föreslagna dagvattenåtgärder jämfört med den befintliga markanvändningen. Tillämpas föreslagen dagvattenhantering kan det därför konstateras att planens genomförande inte negativt kommer påverka Enköpingsåns möjligheter att uppnå miljökvalitetsnormer eller orsaka en försämring av dess status.

GENOMFÖRANDE

Organisatoriska frågor

Genomförandetid Genomförandetiden är 5 år från det att detaljplanen vunnit laga kraft.

Huvudmannaskap/ansvarsfördelning Kommunen är huvudman för allmän plats inom planområdet (gata och park). Detaljplanen reglerar inte utformning inom allmän plats.

Kommunen är även fastighetsägare för all kvartersmark inom planområdet. Gymnasiet projekteras och byggs av tekniska nämnden genom fastighetsavdelningen på beställning av utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden.

Kommunen ansvarar för initial flytt av ledningar inom planområdet.

Vid flytt av ledningar är det den part som initierar åtgärden som även bekostar den.

Avtal

Arrendeavtal Gällande arrendeavtal och avtalsservitut rörande parkeringsplatser på kommunens mark (Sandbroparkeringen) ska omförhandlas när parkeringsplatserna omlokaliseras.

Fastighetsrättsliga frågor

**Fastighetsbildning,
gemensamhets-
anläggning m.m.**

Detaljplanen möjliggör att kvartersmarken kan styckas av till en eller flera fastigheter. Den allmänna platsmarken (PARK) kan styckas av eller regleras in till någon av kommunens fastigheter för allmän plats.

Då befintliga ledningar för bland annat VA och fjärrvärme avses flyttas kommer en omprövning av ledningsrätterna inom planområdet att ske.

Inlösen

Kommunen har rätt att lösa in mark som är planlagd som allmän plats, även utan överenskommelse med berörd fastighetsägare. I detta fall är det för närvarande inte aktuellt med inlösen av marken då det är kommunen som äger all mark inom planområdet.

Ekonomiska frågor**Planekonomi**

Detaljplanen har finansierats genom planavtal och någon planavgift tas därför inte ut vid bygglov.

Tekniska frågor**Tekniska
utredningar**

Som underlag till detaljplanen hör följande tekniska utredningar:

Trafikutredning (Iterio AB, 2020-06-30)

Dagvattenutredning (Väg- och VA-ingenjörerna i Sverige AB, 2020-09-16)

Trafikbullerutredning (Efterklang, 2020-05-15)

Översiktlig geoteknisk utredning (Sweco, 2020-03-02)

Översiktlig miljöteknisk markundersökning (Sweco, 2020-02-28)

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planhandlingarna har upprättats av planarkitekt Maria Engelbrekts i samråd med plan- och exploateringschef Patrik Holm.

REVIDERINGAR

De stycken som reviderats efter genomfört samråd har markerats med streck i marginalen.

Patrik Holm
Plan- och exploateringschef

Maria Engelbrekts
Planarkitekt

2020-09-29
KS2019/762**Detaljplan för
Del av Korsängen 21:34 med flera, Nytt gymnasium****Enköpings kommun
Standardförfarande****SAMRÅDSREDOGÖRELSE**

Kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott beslutade vid sammanträde 2020-06-04 § 61 att sända rubricerad detaljplan för samråd. Detaljplanen har varit utsänd för samråd under tiden 2020-06-15 – 2020-07-31 (6 veckor).

Under samrådstiden har 16 yttranden inkommit till kommunen varav 6 utan erinran.

Nedan förtecknas inkomna synpunkter, samhällsbyggnadsförvaltningens eventuella kommentarer redovisas i kursiv stil. Yttranden i sin helhet finns tillgängliga på plan- och exploateringsavdelningen.

Myndigheter, organisationer m fl	Anmärkning
1. Länsstyrelsen Uppsala Län	Synpunkter
2. Lantmäteriet	Synpunkter
3. Region Uppsala	Ingen erinran
4. Försvarsmakten	Ingen erinran
5. Trafikverket	Upplysning
6. Luftfartsverket	Ingen erinran, upplysning
7. E.ON	Synpunkter
8. Skanova	Upplysning
9. Räddningstjänsten	Ingen erinran, upplysning
10. VafabMiljö	Ingen erinran
11. Miljö- och byggnadsnämnden – miljö	Synpunkter, upplysning
12. Miljö- och byggnadsnämnden – bygg	Synpunkter
13. Utbildningsförvaltningen	Ingen erinran
14. Funktionsrätt Enköping	Synpunkter

Sakägare eller motsvarande	Anmärkning
15. Brf Sandbrogården	Synpunkter
16. Brf Rosgården	Synpunkter

SAMMANFATTNING OCH FÖRSLAG TILL VIDARE HANDLÄGGNING

Under samrådet har det inkommit synpunkter gällande bland annat hur detaljplanen kan säkerställa dagvattenhanteringen och möjligheterna att uppfylla miljökvalitetsnormerna för vatten. Synpunkter har också berört planförslaget tydlighet då plankartans bestämmelser i samrådet kunde tolkas tillåta en mer varierad bebyggelse än vad som angetts i planens syfte. Planhandlingarna har förtydligats och plankartan har kompletterats med bestämmelser som tydligare reglerar markanvändningen och placeringen av bebyggelsen för att bättre stämma överens med planens syfte. Planbestämmelser har också lagts till för att säkerställa dagvattenhanteringen.

Inkomna synpunkter har även efterfrågat vissa förtydliganden vad gäller exempelvis hantering av trafikbuller, tillgänglighetsfrågor och fastighetsrättsliga frågor. Sakägare har inkommit med synpunkter främst gällande trafiksituationen.

Planhandlingarna har förtydligats och kompletterats utifrån inkomna synpunkter.

Efter samrådet har planområdet utökats med en yta för parkering för att säkerställa att detaljplanen kan sörja för sitt eget parkeringsbehov. I första hand eftersträvas dock samnyttjande av befintliga parkeringsytor i närområdet.

Efter samrådet har även en trafikutredning färdigställts och bullerutredningen har kompletterats med bullerskyddsåtgärder. Planhandlingarna har kompletterats med information ur utredningarna.

Med gjorda revideringar bedöms planförslaget vara redo att skickas på granskning.

INKOMNA SYNPUNKTER OCH KOMMENTARER**Myndigheter, organisationer m fl****1. Länsstyrelsen Uppsala Län****Syftet med planförslaget**

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra ett nytt gymnasium i Enköping som ska rymma 1600 elever. Gymnasiet ska bli en tydlig del i stadsrummet genom omsorgsfull gestaltning och entréer som vänder sig mot omgivande gator. Lokalerna ska också vara möjliga att nyttja för andra verksamheter, tex. på kvällstid för studiecirklar, sammanträden och musik- och teaterevenemang eller för övernattnings i samband med lägerarrangemang.

Överensstämmelser med översiktsplanen

Markanvändningen överensstämmer med översiktsplanens intentioner för området.

Undersökning

Kommunen har även översänt undersökning om betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsen bedömer att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken samt 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL**Riksintresse totalförsvaret**

Området ligger inom påverkansområde för riksintresse för totalförsvaret militära del enligt 3 kap 9§ MB. Området är utpekade som FM stoppområde för höga objekt, FM MSA-område och FM påverkansområde väderradar.

Kommunen har remitterat försvarsmakten. Försvarsmakten har inget att erinra, se bilaga Försvarsmaktens yttrande, M2020-14295:2, inkom 2020-07-20.

Riksintresse kommunikationer

Länsstyrelsen vill påminna om att det krävs en flyghinderanalys vid varje enskild etablering som kommer ha en totalhöjd över 20 meter. Länsstyrelsen anser därför att kommunen ska göra en flyghinderanalys innan planen tas ut på granskning eftersom flyghinderanalysen kan påverka planens innehåll. Ansökan om flyghinderanalys görs hos Luftfartsverket, se vidare Trafikverkets yttrande för detaljplanen, dnr: TRV 2020/67013.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för ytvatten och dagvatten

Kommunen konstaterar i planbeskrivningen, under rubriken Miljökvalitetsnormer – Vattenförekomster, att planen inte bedöms påverka MKN. Här saknas en motiverad bedömning av hur planens genomförande påverkar MKN. Länsstyrelsen anser att kommunen ska lägga till en motivering till varför planen inte bedöms påverka MKN.

Den recipient som främst påverkas av detaljplanen är Enköpingsån, som för

närvarande har sämre än god ekologisk status och Uppnår ej god kemiskt status. Påverkan från dagvatten bedöms som betydande, och de påverkanskällor som pekas ut är framförallt urban markanvändning samt transport och infrastruktur.

Länsstyrelsen ser det som positivt att kommunen har lyft in åtgärdsförslag gällande fördröjning av dagvatten från dagvattenutredningen i planbeskrivningen. Kommunen lyfter ett alternativ gällande fördröjningsdamm, att dagvatten ska ledas till en fördröjningsdamm i lågpunkten och anslutas till en befintlig dagvattenanslutning vid dammen. Dock så framgår det att alternativet inte verkar väl utrett då kommunen uppger att "om en fördröjningsdamm inte fungerar kan det vara en möjlighet att använda dagvattenkassetter i samma placering som dammen" (s.19). Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att det i planbeskrivningen ska framgå hur kommunen ska lösa dagvattensituationen och även hur lösningen ska genomföras. Den/de dagvattenlösningar som väljs ska garantera att miljö kvalitetsnormerna för vatten följs. Eftersom statusen för vattenförekomsten är måttlig kan varje ingrepp ses som en möjlighet att genomföra åtgärder som förbättrar statusen för vattenförekomsten. Länsstyrelsen anser därför att de åtgärder som pekas ut i dagvattenutredningen bör genomföras för att inte riskera MKN för vattenförekomsten.

Inom allmän plats regleras dagvattendamm med egenskapsbestämmelse för utformning av allmän plats med benämning damm. Även diken regleras med egenskapsbestämmelse för utformning av allmän plats med benämningen dike. Länsstyrelsen saknar bestämmelser i plankartan som reglerar dessa.

Länsstyrelsen uppmanar kommunen att även reglera markens höjdläge i planen vilket innebär att dagvattnets flödesriktning kan styras liksom var vattnet ska samlas vid skyfall.

Det är även lämpligt att kommunen anger en planbestämmelse som reglerar i vilken utsträckning markytan ska vara genomsläpplig/hårdgjord.

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark och grundvatten

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen har gjort en översiktlig miljöteknisk markutredning där det rekommenderas att den kompletteras med provtagning under byggnader i samband med rivning, för att ta reda på föroreningsituationen under dessa.

Länsstyrelsen anser att kommunen ska utföra provtagning under byggnader i samband med rivning och utreda om det finns förorenad mark inom planområdet. Vid eventuellt påträffande av markföroreningar bör försiktighetsåtgärder vidtas för att säkerställa omfattning, spridning och volym innan ytterligare markarbeten fortskrider. Det bör även klargöras om exploatering kan skapa risk för spridning av eventuellt kvarvarande föroreningar till yt- och grundvattnet. Kommunen ska se till att ingen påverkan sker på Enköpings grundvattentäkt och MKN grundvatten. Detta kan innebära att det krävs sanering av området.

Risk för översvämning

Kommunen uppger att det finns risk för översvämning på de två föreslagna innergårdarna. Kommunen behöver visa vilken lösning de väljer för hantering av dagvatten inom dessa områden i planbeskrivningen. Kommunen behöver även säkerställa att den lösning som väljs även går att genomföra. Se även avsnitt gällande dagvatten, om höjdsättning för att minska risk för översvämning.

Övriga synpunkter

Fornlämningar

Stor del av planen utgör redan hårdgjord yta (befintlig byggnad samt parkeringsytor). Området ligger utanför Enköpings stadslager men i närheten av det. Det är svårt att dra exakt gräns för en fornlämning, och det kan dessutom finnas hittills okända fornlämningar utanför en redan känd och markerad fornlämning. Om fornlämningar påträffas vid markarbeten ska de omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Det finns inte någon bebyggelse som i kulturhistorisk mening påverkas eller bör särskilt beaktas, inom planområdet eller i omedelbar närhet av det.

Ingen betydande påverkan på kulturmiljö bedöms ske vid planens genomförande.

Naturvärden

Biotopskydd

I samrådshandlingarna noteras det att det finns en biotopskyddad allé med rödek utmed Torggatan. I undersökningen om betydande miljöpåverkan står det att allén bevaras och att byggnadens placering tar hänsyn till trädens framtida droppzon. Det är rimligt att dessa träd omfattas av en planbestämmelse, n1 "träd får inte fällas" för att undvika att situationer i byggskedet uppstår där träd kan komma att behöva avverkas.

I samrådshandlingarna noteras det även att det inom planområdet finns trädplanteringar vid parkerings- och körytor. Länsstyrelsen anser att trädraden som löper parallellt med Torggatan, i mitten av planområdet utmed en gångväg och bilparkering, kan utgöra en allé.

Alléer som omfattas av följande definition är skyddade enligt det generella biotopskyddet (7 kap 11 § miljöbalken):

Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

Markavvattning

Enligt planbeskrivningen och dagvattenutredningen föreslås olika alternativ till fördröjning av dagvatten inom planområdet innan det leds ut till befintligt dagvattensystem, Korsängsfältet.

Befintligt dagvattensystem på Korsängsfältet ligger inom markavvattningsföretagen Korsängsdiket från 1911 (id nr CK59) och Prästgården-Korsängens dikningsföretag från 1946 (id nr CK468).

Länsstyrelsen har ingen information om att dessa markavvattningsföretag hanterats i samband med anläggande av befintliga dagvattendammar, det finns inte heller någon dokumentation kring att markavvattningsföretagen och kommunen genom avtal hanterat anläggande av dagvattendamm inom markavvattningsföretaget. Förrättningen i samband med tillstånd till markavvattning gäller fram till dess att markavvattningsföretagen omprövas eller upphävs.

Om syftet och funktionen av ett markavvattningsföretag förändrats är det lämpligt att ompröva eller upphäva hela eller delar av markavvattningsföretaget. Omprövning och upphävande av markavvattningsföretag görs i Mark- och miljödomstolen, Nacka Tingsrätt.

Höga objekt

Som nämnt under riksintressen så ska alla plan- och lovärenden, t.ex. detaljplaner, förhandsbesked och bygglov, som medger byggnader och objekt oavsett typ, såsom master, torn, skyltar, pyloner, konstverk, byggnader etc. med en totalhöjd på 20 meter eller mer (över markytan eller vattenytan) remitteras till:

- Trafikverket
- Försvarsmakten, se tidigare avsnitt om riksintresse för försvarsmakten.
- Luftfartsverket ska remitteras i plan- och lovärenden där det planeras objekt som är högre än 20 meter. Detta gäller oavsett placering på svenskt territorium till lands, i insjöar och till havs (se också Trafikverkets yttrande).

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder kan därför vara nödvändiga att vidta.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området, till exempel om intensiva värmeböljor kan innebära problem med överupphettning samt ökad strålningsrisk.

För att begränsa konsekvenserna av UV-strålning kan kommunerna i t.ex. detaljplaner belysa vikten av tillgången till skuggiga platser i offentliga miljöer, skolgårdar och förskolor. Det kan t.ex. behöva säkerställas att det finns tillgång till skydd mot UV-strålning och att utemiljöerna för barnen utformas så att behovet av skuggiga platser på skolgårdarna och lekplatserna tillgodoses genom en planbestämmelse. En analys av klimatförändringars påverkan på

www.stralsakerhetsmyndigheten.se/publikationer/informationsmaterial/solskyddsfaktorer--sju-tips-for-sakrare-lekplatser-och-friskare-barn/

planområdet kan ligga till grund för beslut om hur lämplig markanvändning regleras, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget och plankartan för att möta effekterna av ett förändrat

klimat. Se strålsäkerhetsmyndigheten:

Barnperspektivet

Länsstyrelsen konstaterar att planen saknar planbestämmelser gällande skolgård. Det är viktigt att barn och ungdomar ges möjlighet till lek och utevistelse. Kommunen bör därför överväga att förse planen med planbestämmelse för skolgård, för att tillgodose barn och ungdomars behov av friktor för lek och utevistelse i direkt anslutning till verksamheten. I Boverkets rapport Gör plats för barn och unga (2015:8) finns vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans utemiljö.

Kommunen planerar att möjliggöra både S (skola) och C (centrum) inom planområdet. Länsstyrelsen anser att det är extra viktigt att skolbarnens väl kommer i första hand så att skolmiljön främjar detta och inte riskerar att bli en otrygg miljö för barn och ungdomar.

Tydlighet i planbestämmelser kopplat till syfte

Utifrån syftet framgår det att kommunen vill ha en flexibel plan som tillåter annan verksamhet på kvällstid i skolans lokaler och kommunen har därför infört både S (skola) och C (centrum) som planbestämmelser. Syftet i detaljplanen verkar dock vara i huvudsak skola. Länsstyrelsen ställer sig därför frågande till varför kommunen använder bestämmelsen C (centrum) som tillåter en stor variation av verksamheter då detta gör planen otydlig. Länsstyrelsen anser att kommunen fortsatt bör utreda behovet av planbestämmelsen C (centrum) alternativt att specificera denna bestämmelse så att den överensstämmer med planens syfte.

Länsstyrelsen upplyser kommunen om att tex. övernattnig i samband med idrottsevenemang eller liknande kan förekomma inom flera användningar. Denna typ av övernattnig är inte en varaktig verksamhet och prövas inte mot kraven i plan- och bygglagen, PBL.

I planbeskrivningen nämns även att södra delen av planområdet i framtiden kan komma att användas för att uppföra "komplement till skolverksamheten eller annat ändamål som kan passa på platsen, exempelvis kontor". Kommunen behöver förtydliga detta i planens syfte och fortsatt utreda vad som planeras inom planområdet och använda planbestämmelser som enbart tillåter sådant som finns med i planens syfte för att detaljplanen ska vara tydlig.

Om kommunen har olika parkeringstal för olika typer av verksamheter behöver även detta tas med i beräkningen gällande användningen i plankartan.

Länsstyrelsen hänvisar kommunen vidare till Boverket angående planbestämmelser och dess innebörd samt tydlighetskravet i detaljplanen.

Utformning och placering

I detaljplanen finns inga bestämmelser om placering och utformning av byggnaden. Dock finns illustrationer i planbeskrivningen samt studier både vad gäller buller och sol, där kommunen utgått från placering av byggnad enligt illustration.

I planbeskrivningen redovisas en solstudie som baseras på att byggnaden placeras enligt illustration och har en viss höjd. Solstudien kommer inte att visa

förhållanden för intill liggande bostadsbyggnader om placeringen eller höjd av byggnaden ändras. Detsamma gäller den bullerutredning kommunen tagit fram, den utgår också ifrån den illustration som finns i planbeskrivningen.

Länsstyrelsen anser att det till granskningskedet är lämpligt att säkra vissa grundläggande förutsättningar på plankartan, tex placering av skolbyggnaden.

Länsstyrelsen uppmärksammar även att planen tillåter att byggnader inom bestämmelsen S C kan placeras dikt an mot gata och även det planerade parkområdet enligt plankartan. Kommunen bör överväga att lägga till planbestämmelser som reglerar byggnaders placering enligt ovan alt. placering mot fastighetsgränserna och parkområdet.

Även grundläggande gestaltning är lämpligt, framförallt då kommunen i syftet uppger att "gymnasiet ska bli en tydlig del i stadsrummet genom omsorgsfull gestaltning och entréer som vänder sig mot omgivande gator". Det kan vara bestämmelser om hur/var entréerna ut mot gaturummet ska vara, fasadmaterial m.m.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

I planbeskrivningen uppges att det finns ledningar inom planområdet, VA-ledningar och fjärrvärmeledningar, som ska flyttas. Inom kvartersmark bör kommunen införa administrativa bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål – underjordiska ledningar (U-område), om ledningarna är av denna karaktär. Även befintliga ledningar bör normalt säkras med markreservat. Det är lämpligt att kombinera denna bestämmelse med egenskapsbestämmelser om prick- eller korsmark.

Kommentar

Riksintresse kommunikationer

Kommunen har efter samrådet varit i kontakt med Luftfartsverket som bedömer att flyghinderanalys inte är nödvändig då det inte ligger någon trafikflygplats i närheten.

Miljökvalitetsnormer (MKN) för ytvatten och dagvatten

Enköpings kommun strävar efter att arbeta långsiktigt och resultatinriktat med dagvattenfrågor. Inom arbetet med Plan för Enköpings stad (FÖP 2040) gjordes 2017-18 en översiktlig dagvattenutredning för hela Enköpings stad. Den visar på behov av åtgärder för såväl flödestoppar som föroreningshalter inom stora delar av staden. För det avrinningsområde som det aktuella planområdet ingår i konstateras att det innehåller mycket tät bebyggelse med stora parkeringsytor. Ett av åtgärdsförslagen är att det vid planändringar av fastigheter bör avsättas ytor för rening av dagvatten, vilket tas höjd för i den aktuella detaljplanen.

Dagvattenfrågan behöver vara med i alla skeden av samhällsbyggnadsprocessen och reglering av allmän platsmark för en särskild dagvattenlösning riskerar därför att låsa flexibiliteten. Om framtiden kräver ytterligare åtgärder vore det till exempel olyckligt att ha låst markhöjder för allmän plats i detaljplanen.

Planhandlingarna har förtydligats gällande dagvattenhanteringen och vilka lösningar som förordas i enlighet med dagvattenutredningen. Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse om fördröjningsdamm för dagvatten samt en bestämmelse som reglerar hur stor andel av marken som får hårdgöras.

Naturvärden - biotopskydd

Kommunen bedömer att allén längs Torggatan inte nödvändigtvis behöver regleras med ytterligare planbestämmelser då biotopskyddet innebär att de är skyddade enligt miljöbalken. Plankartan har dock kompletterats med en upplysning om att allén omfattas av biotopskydd och att åtgärder som riskerar att skada träden kräver dispens.

En dispensansökan för att ta bort trädraden längs gångvägen mitt i planområdet har skickats till Länsstyrelsen.

Markavvattning

Genomförandet av detaljplanen medför ingen förändring från dagens läge vad gäller avrinning. Markavvattnings- och dikningsföretagen påverkas därmed inte.

Utformning och placering

Plankartan har kompletterats med planbestämmelser som reglerar byggnadens placering i något större mån än i samrådsförslaget. En planbestämmelse har lagts till som reglerar att byggnaden ska placeras med längsgående fasad parallellt med allmän plats gata. Bestämmelsen syftar till att säkra förutsättningarna för den skyddade skolgården.

Planhandlingarna har reviderats i enlighet med Länsstyrelsens övriga synpunkter. Syftet har förtydligats och plankartan reviderats för att göra det tydligare vad som avses uppföras på platsen.

2. Lantmäteriet

Lantmäteriet påtalar ett par klargöranden och förtydliganden i plankarta och planbeskrivning som krävs för att underlätta det fastighetsrättsliga genomförandet av detaljplanen.

Kommentar

Planhandlingarna har reviderats i enlighet med Lantmäteriets synpunkter.

3. Region Uppsala

Trafik och samhälle har inga synpunkter på planförslaget. Trafik och samhälle önskar fortsatt dialog kring utformning av skolbusshållplatserna på Sandbrogatan.

Kommentar

Utformningen av Sandbrogatan och hållplatslägena kommer att studeras vidare och detaljprojekteras. Kontakt kommer att tas med Trafik och samhälle för en fortsatt dialog.

4. Trafikverket

Trafikverket vill informera om att byggnader och andra föremål som är högre än 20 meter kan komma att påverka luftfarten. Därför ska en lokaliseringsbedömning (flyghinderanalys) göras vid varje enskild etablering. En lokaliseringsbedömning kan beställas hos LFV. Bedömningen gäller om flygtrafikens radioutrustning riskerar att påverkas och i så fall på vilket sätt.

Kommentar

Kommunen har efter samrådet varit i kontakt med LFV som bedömer att flyghinderanalys inte är nödvändig då det inte ligger någon trafikflygplats i närheten.

5. Luftfartsverket

LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot detaljplanen.

LFV påpekar även att berörda flygplatser alltid ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering.

Kommentar

Kommunen har efter samrådet varit i kontakt med LFV som bedömer att flyghinderanalys inte är nödvändig då det inte ligger någon trafikflygplats i närheten.

6. E.ON

Inom planområdet finns en befintlig nätstation som bör få ett avsatt E område, nätstationen kommer att behöva bytas till en större och därför får området gärna vara 8x8m med stationen i centrum, går det med ett större område så är det av godo. Som vanligt skall ett brandskyddsavstånd upprätthållas på minst 5m från nätstationen till brännbar byggnad/upplag.

Kommentar

Plankartan har kompletterats med E-område för nätstationen.

7. Skanova

Skanova har en markbunda teleanläggningar i planområdet i enlighet med bifogad nätkarta.

Vi förväntar oss att åtgärder för nya serviser till att kunna ansluta dessa fastigheter till Skanovas nät meddelas, möjliggörs och bevakas under lednings-samordningen i kontakter med Skanovas representant för området.

Skanova önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning.

Tvingas Skanova att vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra den föreslagna ledningsförläggningen förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Kommentar

Planbeskrivningen har kompletterats med information om att den som initierar en flytt av ledningar även bekostar åtgärden.

8. Räddningstjänsten

Räddningstjänstens synpunkter omfattar ställningstagande till behov av riskhänsyn och förutsättningar för räddningsingripanden. Förutsättningar för tillfälliga övernattningar bedöms i ett senare skede då skolbyggnadens tekniska utformning är klarlagd.

Riskhänsyn

Anläggningsrisker utan behov av riskhänsyn

I planområdets närhet finns en känd anläggningsrisk som potentiellt skulle kunna utgöra risk för människors liv och hälsa inom planområdet. Denna anläggningsrisk är en bensinstation (automatstation) på fastigheten Kryddgården 6:3 med tillstånd att hantera brandfarlig vara i markförlagda cisterner. Bensinstationen är dock förlagd på ett sådant avstånd att behov av särskild riskhänsyn för planområdet inte föreligger.

Förutsättningar för räddningsingripanden

Brandvattenförsörjning

Planområdet bör brandvattenförsörjas från brandpostnät med flödeskapacitet i enlighet med VAV P83 och utformat enligt VAV P76. För det aktuella planområdet innebär det minst 1200 l/min och maximalt 150 meter inbördes avstånd mellan brandposter.

9. Miljö- och byggnadsnämnden – miljö

Förorenad mark och pålning

Det finns en miljöteknisk markundersökning från SWECO daterad 2020-02-28. Av denna framgår att de uppmätta halterna i uttagna markprov inte bedöms utgöra någon risk för hälsa eller miljö.

Sweco rekommenderar att genomförd miljöteknisk markundersökning kompletteras med provtagning under befintliga byggnader när dessa rivits, för att ta reda på föroreningsituationen under dessa.

Det är även viktigt att man under byggskedet är uppmärksam på kvarlämnade husgrunder, betongfundament, nedgrävda cisterner, rivningsmassor med mera som kan innehålla föroreningar. Grundpolicyn för sådant är att sådant ska tas bort och att schaktbottenprover tas som verifierar att föroreningarna inte finns kvar.

Ska betongfundament, rivningsmassor eller liknande lämnas kvar kontakt tas med miljöavdelningen. Vid eventuell återanvändning av uppgrävda jordmassor eller kvarlämnande av betong eller likande ska Naturvårdsverkets riktvärden, "mindre än ringa risk" (MRR) tillämpas för återvinning av avfall i anläggningsarbeten. Om halterna överstiger "mindre än ringa risk" behövs en anmälan enligt miljöbalken om avfallet lämnas kvar.

På flygfoton från 1950- och 1960-talet kan man se att det funnits olika verksamheter i området. MBF har lämnat synpunkter till SWECO inför den miljötekniska markundersökning som SWECO utförde i början av 2020 .

Sanering kan komma att behövas bland annat i samband med borttagande av oljeavskiljare vid F-huset och Taxihuset och ledningar till och från dessa.

SBF:s och SWECO:s arbete med att ta bort kvarlämnade föroreningar, rivningsmassor med mera i samband med det pågående byggandet av nya förskolan i Grillby har varit föredömligt och kan med fördel utföras på samma sätt här även om föroreningsbilden från början var allvarlig i Grillby.

Byggnationen kommer att ske utanför vattenskyddsområde vilket medför att någon dispens från vattenskyddsföreskrifterna inte behövs för byggnation eller pålning. Det är ändå viktigt att markundersökningar och sanering utförs på sådant sätt att de säkerställer att kommande pålningar inte sker i förorenad mark vilket även SWECO påpekar i sin rapport.

Om föroreningar påträffas under kommande miljöundersökningar eller vid byggnationen ska miljöavdelningen underrättas om detta och en anmälan om sanering enligt miljöbalken lämnas till miljö- och byggnadsnämnden.

Dagvatten

Någon form av rening av dagvattnet från områdets parkeringsplatser behövs innan det släpps ut till dagvattennätet. Detta kan ske genom oljeavskiljare eller annan anordning med motsvarande reningseffekt.

Miljöavdelningen håller med om att planens genomförande inte negativt kommer att påverka Enköpingsåns möjligheter att uppnå miljökvalitetsnormer eller orsaka en försämring av dess status.

Buller

Bullret på skolgården bör inte överskrida 55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå och inte heller överskrida 70 dBA maximal nivå. Detta tycks inte uppfyllas fullt ut i planförslaget, varför åtgärder för att minska ljudnivån bör ses över och ny bullerberäkning genomföras för dylika åtgärdsalternativ.

Radon

Årsmedelvärde för radon inomhus ska inte överskrida 200 Becquerel per kubikmeter luft.

Kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för upplysningarna. Informationen har vidarebefordrats till fastighetsavdelningen och kommer att tas hänsyn till i den fortsatta processen.

Bullerutredningen har kompletterats med förslag på bullerdämpande åtgärder för att säkerställa att ljudnivån på skolgården inte överskrider gällande riktvärden. Planhandlingarna har reviderats för att inkludera denna information.

10. Miljö- och byggnadsnämnden – bygg*Placering, utformning, utförande*

Planförslaget är flexibelt och ger möjlighet till placering av byggnader över hela fastigheten. Det finns bara en remsa prickmark längs Torggatan. Det framgår inte om byggnaden placeras vid egenskapsgränsen mot prickmarken. Det finns inga bestämmelser avseende bullerkrav vid fasad eller om prickmarkens bredd är tillräcklig för att ev krav på bullernivåer vid fasad ska vara uppfyllda. Vi önskar att bestämmelser om ev bullerkrav införs, alt att planbeskrivningen förtydligas så att det framgår att bullerkrav uppfylls.

Parkeringstal

I planförslaget saknas bestämmelser om parkeringstal för skolverksamheten. Det finns uppgifter om antal p-platser i planbeskrivningen men det finns inga krav i förslaget. Detta gör att det blir omöjligt att vid bygglovsprövningen bedöma om behovet av parkeringsplatser kommer att tillgodoses.

Vi önskar att bestämmelser om parkeringstal införs.

Kommentar*Placering, utformning, utförande*

Planförslaget har reviderats och kompletterats med planbestämmelser som reglerar placering av byggnader i något högre mån än i samrådsförslaget.

För skola finns inga fastställda riktvärden för buller vid fasad. Planhandlingarna har förtydligats gällande bullernivåerna och kompletterats med redovisning som visar att gällande riktvärden för buller uppfylls för hela skolgården om en bullerskyddsskärm placeras vid den planerade särskolegården.

Parkeringstal

En trafikutredning har tagits fram som visar hur parkeringslösningen skulle kunna genomföras. I utredningen förs även ett resonemang kring hur det totala antalet parkeringsplatser för bilar kan minskas jämfört med dagens läge genom bland annat mobility management-åtgärder. I första hand strävar man även efter att i största möjliga mån samnyttja parkeringsplatser i närområdet för flera olika ändamål.

Efter samrådet har planområdet utökats för att inkludera en reservyta där ytterligare parkeringsplatser kan anläggas om behovet finns. Detaljplanen

bedöms därmed tillgodose parkeringsbehovet som uppstår till följd av planens genomförande. Exakt hur parkeringarna ska lösas studeras dock närmare inom ramen för projektet med det nya gymnasiet.

För närvarande pågår dessutom ett arbete inom kommunen för att besluta en parkeringsnorm som ska ligga till grund för bedömningar gällande parkering i kommande projekt. Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att detaljplanen inte bör föregripa det arbetet.

För närvarande förs diskussioner mellan skolverksamheten och park- och gatuavdelningen för att komma fram till en parkeringslösning som bedöms vara ändamålsenlig för verksamheten. Utifrån att detta är ett pågående arbete bedömer samhällsbyggnadsförvaltningen att det inte är lämpligt att reglera parkeringstalet i detaljplanen då det kan riskera att inte överensstämmer med den lösning som verksamheten bedömer vara lämplig.

11. Funktionsrätt Enköping

Först vill vi säga att vi finner det glädjande att nya byggnader planeras för gymnasiet. Vi hoppas innerligt att de kommer att bli utan allergiframkallande byggmateriel eller fuktskador.

Flera av våra synpunkter har mindre bäring på själva planförslaget utan i huvudsak på utformningen av byggnaderna. Men eftersom själva bygglovet inte går ut på remiss, framför vi våra synpunkter i detta skede och hoppas att de beaktas och förs in i texten till planförslaget.

Vi vill också påminna om att personer med funktionsnedsättning har rätt att få sina behov tillgodosedda för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt enligt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som Riksdagen antog 24 april 2008. Det innebär att alla offentliga byggnader ska anpassas så att konventionens intentioner uppfylls.

Då det oftast är oerhört mycket billigare att göra rätt från början än att tvingas till förändringar i senare skeden, är vår förhoppning att våra kunskaper kan tas till vara framöver i arbetet med att utforma byggnaderna.

Funktionsrätt Enköping vill lämna följande synpunkter på planförslaget.

Planen medger byggnader på tre våningar vilket ställer särskilda krav på utrymnings-möjligheter för personer med nedsatt rörelseförmåga och ev. gåhjälpmedel (rullstol/permobil et dyl.), vilket bör beaktas särskilt. Ur denna aspekt finner vi att byggnader i en våning är att föredra.

Planen bör vara flexibel vad gäller angöring till byggnaderna då beroende på hur man planerar för bl.a. särgymnasiet i byggkomplexet.

Våra övriga synpunkter

Reception bör ligga nära huvudingången i markplanet/nedre botten för att underlätta för personer med funktionshinder att nå den. I receptionen ska hörslinga finnas.

Ledstråk

I golven bör s.k. ledstråk finnas i form av avvikande färg eller ännu hellre avvikande struktur så att personer som använder blindkäpp kan känna vartåt de leder. Ledstråk skall gå mellan viktiga knutpunkter som skall vara klart angivna.

Kontrastfärger Väggar och golv kan med fördel ha olika färger i temaform. Varje korridor bör ha sin egen färgsättning för lättare identifikation. Första och sista trappstegen i en trapp bör ha avvikande färg. Eventuella pelare måste markeras tydligt.

Ljudfyrar kompletterar – kanske i vissa fall ersätter – ledstråk som markering för viktiga knutpunkter.

Biltransporter/Färdtjänst

Fordon som avlämnar/hämtar personer vid entréer bör komma så nära dörrarna som möjligt. Ett skyddande tak över angöringsplatsen är önskvärt.

Parkering/handikapparkering

Byggnaderna är planerade att även användas till andra offentliga aktiviteter, bl.a. kommunfullmäktige. Tanken att "uppfostra" eleverna och personalen att gå/cykla/åka kollektivt kan knappast anses vara en bra strategi för de personer som ingår i denna andra målgrupp. Det finns rätt många personer som måste parkera på vanliga P-platser men har svårt att gå långa sträckor, trots detta inte har att erhålla P-Handikapptillstånd. Att förlägga P-platserna långt ifrån entréerna finner vi av detta skäl, vara tveksamt.

Det måste även finnas tillräckligt många handikapparkeringar nära entréerna, ffa. vid entrén till den stora samlingssalen (som i sin tur bör ligga i nära anslutning till densamma).

Uppställning av gå-hjälpmedel

Permobil/ elrullstolar etc. som personer inte behöver ha i studierummen, måste ha säkra uppställningsplatser nära rummet.

Hissar

Eftersom byggnaden planeras i tre våningar krävs hissar. Dessa bör vara placerade så att de är lätt tillgängliga från entréerna och att de kan användas av besökare utan krångel. Förvisso en "hur" fråga, men hur lättillgänglig hissen är, påverkar även av dess lokalisering. Hissarna måste också vara dimensionerade för permobil/ elrullstolar.

Undervisningslokaler/utrymmen

Alla lokaler där undervisning eller egna studier sker ska vara fria från störande ljud och rörelser för att skapa en lugn studiemiljö.

Hörslingor

De lokaler som används som samlingssal, t ex aula, matsal mm, ska ha hörslinga/teleslinga.

Ljudmiljö

Alla lokaler för undervisning och skolverksamhet ska ha god hörbarhet. Lokalerna ska ha bra rumsakustik och bakgrundsbuller ska ha en låg nivå. I lokaler där det finns risk för höga ljudnivåer, t ex hallar och korridorer bör ljuddämpande material användas.

Speciell expertis bör anlitas för den akustiska planeringen.

Allergifri skola

Allt materiel som används i bygget måste vara testat och ventilationen garantera att dammpartiklar och dålig luft verkligen avlägsnas.

Toaletter

Handikapp-toaletter måste finnas i tillräcklig omfattning.

Larm

För att larm ska uppfattas av alla ska de även vara visuella.

Särskolan

Enligt tidigare politiska idéer, ska särkoleverksamheten integreras i den vanliga skolan. Om nu särgymnasiet ska lokaliseras med egen ingång i egen del av byggnaden med egen utegård, frågar vi oss hur den eftersträvaransvärda integreringen sker? Eller är det nya idéer som nu råder?

Vår uppfattning är att det är viktigt att eleverna i Särgym på ett naturligt sätt kommer i kontakt med övriga elever, men att lokaler och uterum även möjliggör avskildhet för de elever som har sådana behov.

Funktionsrätt Enköping har i avtal med Enköpings kommun 2018, åtagit oss att bistå kommunen med den "expertkunskap" som vi i på grund av egna erfarenheter har. Vi hoppas få möjlighet att bidra i det fortsatta arbetet med planering av nya gymnasiet.

Kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen tackar för synpunkterna och instämmer i att tillgänglighetsfrågorna är mycket viktiga att ha med i samhällsbyggnadsprocessen och särskilt vad gäller offentliga byggnader. Många av frågorna är på en detaljeringsnivå som inte kan regleras i detaljplaneprocessen men synpunkterna har vidarebefordrats till kommunens fastighetsavdelning och de som ansvarar för utformningen av det nya gymnasiet. I det arbetet medverkar även tillgänglighetssakkunniga som bidrar till att säkerställa att gymnasiet ska vara funktionellt och tillgängligt för alla.

Parkering/handikapparkering

Parkeringarna i närområdet bedöms till stor del kunna samnyttjas för olika ändamål. Till exempel kan parkeringarna för anställda på gymnasiet lämpligtvis användas av besökare till andra aktiviteter eller sammanträden kvällstid. Därmed bedöms det totala antalet parkeringar kunna minskas.

Tanken är att det i första hand är Idrottshusets parkering som ska användas av både verksamheten och besökare. Parkeringsplatserna ligger cirka 120 meter från närmaste entré till det nya gymnasiet. Viss möjlighet till parkering kommer även att finnas som kantstensparkering nära entréerna. Efter samrådet har planförslaget reviderats och planområdet har utökats för att inkludera en reservyta där ytterligare parkeringsplatser kan anordnas vid behov. Denna yta är belägen cirka 100-150 meter från närmaste entré. Handikapparkeringar kommer att anordnas inom 25 meter från en tillgänglig entré i enlighet med gällande regelverk.

Särskolan

Integreringsarbetet som idag sker mellan särgymnasiet och övriga WGY kommer fortsätta. Samarbete mellan särgymnasiets program samt samarbete med ett antal nationella program sker redan och nya gymnasiet ändrar inte på det. Särgymnasiet har redan idag egen ingång vilket är ett måste då många elever kommer med taxi. Många känner stress om det är för många okända i omlopp samt att ljudnivån kan skapa stress för många av eleverna. Att ha en egen atriumgård ger eleverna möjlighet till fysisk aktivitet utan risk för rymning samt att utrymmet finns i nära anslutning till lokalerna.

Sakägare eller motsvarande

12. Brf Sandbrogården

"Bostadsrättsföreningen Sandbrogården blir närmaste granne till den nya Gymnasieskolan. Föreningen ser positivt på den tänkta nybyggnaden, då det behövs bra förutsättningar för utbildningar i Enköping.

Föreningens fastighet på Lilla vägen 1 och 3, blev klar för inflyttning i mars 2009. Under de 11 år som har gått sedan dess har vi noterat att biltrafiken på Sandbrogatan ofta kör över hastighetsbegränsningen och att en hel del buskörning förekommer. Då många äldre bor i området, önskar vi att gatan enkelriktas för att minska trafikmängden."

Kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen instämmer i att behovet att säkerställa trafiksäkerheten och en bättre efterlevnad av hastighetsbegränsningen är en viktig fråga att ha med i arbetet då det nya gymnasiet även kommer att inrymma fler elever än i dagsläget. Era synpunkter gällande trafikmiljön har vidarebefordrats till ansvariga för gymnasieprojektet och kommunens park- och gatuavdelning.

I samband med att det nya gymnasiet byggs kommer Sandbrogatans södra sida att göras om för att öka utrymmet för gång- och cykelbanor samt hållplatserna för skolbussarna. På respektive sida av gatan behöver även en hållplats för stadsbussen anordnas. Inom ramen för det arbetet kommer kommunen studera vilka åtgärder som ska göras för att säkerställa en god trafikmiljö. Kommunen avser att ha en dialog med bostadsrättsföreningen angående Sandbrogatan och kommer att ta kontakt med er längre fram i processen då utformningen av gatan ska studeras mer i detalj.

13. Brf Rosgården

"Vi har mottagit rubr planförslag och kan tyvärr konstatera att det inte är fullständigt.

För oss som bor intill Sandbrogatan är den mest väsentliga frågan den om trafikutredningen. Denna saknas helt i handlingarna och skall tydligen tas fram i ett senare skede. Varför?

Vårt krav är därför att det utskickade förslaget återtas av plankontoret och att ett nytt skickas ut när trafikutredningen är klar. Till den måste också bifogas ritningar som visar var olika ytor och infarter är tänkta att bli.

I de befintliga handlingarna talas om personalparkering ner mot idrottshuset och om den inte räcker skall man även använda bef p-yta vid nuvarande gymnasiet mot Sandbrogatan.

Var och hur skall in- och utfart till den senare ordnas?

Inte angivet var parkering blir för elevernas fordon och var en sådan in- och utfart blir.

Ej redovisat var cykelparkeringar är tänkta att placeras mer än att de ska vara närmare skolan.

Det står att ett sammanhängande cykelstråk finns upp till centrum. Det är inte sant, cykelbanan slutar vid Ö Ringgatan.

Sandbrogatan belastas, under skoltid, på morgon och eftermiddag av ett stort antal skolbussar. Kommer antalet skolbussar att öka i och med den nya skolan? Ej redovisat.

Nu är det tydligen tänkt att även linjebussar skall trafikera denna gata.

Lämnas ingen motivering till varför man ska öka trafiken på denna gata och var eventuella hållplatser skall placeras.

Om man studerar UL:s utredning om stadstrafiken i Enköping, så framgår det att dom vill att stadstrafiken skal slussas via Sandbrogatan.

Denna busstrafik är då tänkt att bli dubbelriktad och med halvtimmestrafik, vilket innebär fyra stadstrafikbussar i timmen. Kommunledningen får inte gå med på att ett så stort antal bussar, förutom skolbussar, skall passera skolungdomarnas entréer till skolan med allt vad det innebär av stora olycksrisker. Är ju helt feltänkt att lotsa in stadstrafik i ett bostadsområde.

Dessutom med alla in- och utfarter som skall bli till skolan, plus all fordonstrafiken till idrottsområdet nedanför nuvarande gymnasiet, samt utfart från vår parkering och även in- och utfart från Sadelmakarens bostadsområde.

Om detta genomförs anser plankontoret att Sandbrogatan måste breddas. Detta är skäl att skrota UL:s ide, eftersom kommunens drar på sig en helt onödig extra kostnad. Måste väl vara viktigt för kommunledningen att tillmötesgå enköpingsbornas önskemål och synpunkter än att bara ta hänsyn till UL:s krav.

Varför skall Torggatan "smalas av"?

Avser kommunledningen att i framtiden stoppa all fordonstrafik på Torggatan in mot centrum och leda även den via Sandbrogatan?

Om det är en framtida tanke, varför redovisas inte detta nu?

Behåll bredden på den Torggatan och låt stadstrafikens bussar fortsatt köra där. Gör en ordentlig bussficka mot Coop-parkeringen mitt för skolans entré. Stora onödiga kostnader med dessa tänkta förändringar av Torggatan och Sandbrogatan.

Skall anläggas en angöringsgata, från Sandbrogatan, för varutransporter, sophämtning mm. Dessutom sex bussar för mathämtning. Hur mycket mer, som inte redovisats, kommer att belasta denna gata?

Angöringsgata synes bli placerad nästan mitt emot in- och utfarten till vår parkering på Lilla vägen, dessutom mitt i de befintliga hållplatserna för skolbussar. Detta måste beaktas så att en 4-vägs korsning inte uppstår.

Det står att flödet väntas bli lågt på denna gata. Vad innebär det? Måste redovisas i trafikutredningen. Kommer gatan att utföras som ett "rött torg" eller blir den en sidogata med högerregel eller bara en enkel utfart? Även här saknas redovisning.

Det står att "Utemiljön kring skolan ska främja hållbara transporter". Vad innebär det? Blir det krav på viss typ av fordon, såsom elbilar, eller vad menas?

Med den ökade trafikmängd som tydligen är tänkt på Sandbrogatan så måste gatan enkelriktas med trafik endast norrut mot Tullgatan.

Det är beklagligt att plankontoret skickar en så ofullständig handling, där det viktigaste inte finns med.

Våra krav på den föreslagna planändringen:

1. Förslaget återgår till plankontoret och nytt förslag skickas ut till oss när trafikutredningen är klar och skickas med som en bilaga, inklusive ritningar.
2. UL:s stadstrafik skall **inte** lotsas via Sandbrogatan.
3. Sandbrogatan **skall** enkelriktas norrut."

Kommentar

Samhällsbyggnadsförvaltningen instämmer i hur viktigt det är att miljön runt det nya gymnasiet ska vara trafiksäker. Detaljplanen kan inte reglera utformningen av trafikmiljön i detalj men frågan studeras och hanteras inom ramen för det större projektet för gymnasiet. Detaljplanen är en del i det större projektet och en av flera pusselbitar som behöver läggas innan gymnasiet kan byggas. Projektet med att planera för och bygga det nya gymnasiet leds av samhällsbyggnadsförvaltningens fastighetsavdelning. En arbetsgrupp med representanter från fastighetsavdelningen, park- och gatuavdelningen och utbildningsförvaltningen undersöker tillsammans detaljlösningar gällande trafik och parkering för att säkerställa att det blir en trafiksäker och tillgänglig miljö. Detaljplanen reglerar inte utformningen av gator och parkering utan är snarare ett verktyg för att säkerställa att det finns tillräckligt med utrymme reserverat för de planerade åtgärderna.

I samband med att det nya gymnasiet byggs kommer Sandbrogatans södra sida att göras om för att öka utrymmet för gång- och cykelbanor samt hållplatserna för skolbussarna. På respektive sida av gatan behöver även en hållplats för stadsbussen anordnas. Kommunen avser att ha en dialog med bostadsrättsföreningen angående Sandbrogatan och kommer att ta kontakt med er längre fram i processen då utformningen av gatan ska studeras mer i detalj.

Planprocessen regleras i plan- och bygglagen och sker i flera steg där detaljplaneförslaget skickas ut på samråd och granskning för att kommunen ska få in synpunkter. Alla frågor är därför inte färdigutredda när en detaljplan skickas ut på samråd som är det första remisskedet. Ett syfte med processens steg är just att utreda och fördjupa sig i olika frågor under arbetets gång. Frågan om hur trafik och parkering ska hanteras i samband med att det nya gymnasiet byggs började studeras tidigt i processen även om trafikutredningen inte var färdigställd när detaljplanen skickades på samråd. Efter samrådet har trafikutredningen färdigställts och planhandlingarna har reviderats för att tydliggöra vilka lösningar som planeras. Samhällsbyggnadsförvaltningen skickar nu i granskningsskedet ut handlingar igen, i enlighet med hur plan- och bygglagen anger att planprocessen ska ske.

Det finns inga planer på att stoppa fordonstrafiken på Torggatan mot centrum. Torggatan är tänkt att smalnas av dels för att möjliggöra anläggande av angöringsfickor för personbil och särskolans skolskjutsar längs gatans norra sida, utanför gymnasiet. En avsmalning av körbanorna har dessutom en hastighetsdämpande effekt då en smalare gata leder till lägre hastigheter. Genom att smalna av gatan kan också säkrare passager ordnas för gående som korsar Torggatan mellan Sandbrogatan och Coop-området.

Angöringsgatan är avsedd för varutransporter såsom måltids- och materielleveranser, sophämtning. Detaljplanen reglerar inte utformningen av angöringsgatan utan den, liksom resten av trafiklösningen, studeras och detaljprojekteras inom ramen för gymnasieprojektet. Det är inte tänkt att bli en 4-vägs korsning, illustrationsplan som visar gatans placering kan ses på sidan 12 i planbeskrivningen. Illustrationsplanen på sidan 15 visar även hur cykelparkeringarna är tänkt att placeras i anslutning till gymnasiet. Detaljplanen reglerar dock inte placering av dessa. Detaljplanen kan heller inte reglera eventuell enkelriktning av gator.

Förutom den nya angöringsgatan ska det inte göras några nya in- och utfarter till gymnasiet eller parkeringsytorna. Efter samrådet har detaljplanen kompletterats med en yta för parkering som en möjlig reservyta intill skolans nuvarande parkering om det uppstår behov av fler parkeringsplatser. In- och utfart till den nya parkeringsytan kommer i så fall ske via den befintliga infarten i norra delen av Sandbrogatan. I första hand planeras dock att skolans elever och personal ska använda befintliga parkeringsplatser vid Idrottshuset.

Med hållbara transporter avses gång- cykel- och kollektivtrafik. Tanken är att det ska vara lätt att ta sig till gymnasiet på de sätten, samt att man med cykel kan parkera nära entréerna medan parkering för bilar sker en bit bort.

Det nya stadsbusslinjenätet är inte en fråga som kan hanteras i detaljplaneprocessen. Region Uppsala ansvarar för kollektivtrafiken och tog under förra året fram ett förslag till ny linjedragning i Enköping. Linjedragningen var ute på remiss under hösten 2019 då både kommunen och medborgarna fick möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Regionen fattade därefter beslut om det nya stadsbusslinjenätet under våren 2020.

Regionen och kommunen har tecknat en överenskommelse som reglerar respektive parts ansvar. Bland annat åtar sig kommunen att utföra infrastrukturåtgärder i form av exempelvis hållplatser och ombyggnation av gator som kan krävas för stadsbusslinjenätet. Överenskommelsen har godkänts av kommunen genom beslut i kommunfullmäktige i juni 2020.

Det nya stadsbusslinjenätet är en del i kommunens mål att skapa bättre förutsättningar att resa kollektivt. Kommunen ser det som en fördel att busstrafiken kommer närmare gymnasiet.

Den nedre delen av Sandbrogatan har något smalare körbana än längre upp på gatan. Det innebär att breddning kan behöva ske i den delen för att uppnå Region Uppsalas standard vad gäller gator som trafikeras av bussar. Eventuell breddning av gatan sker i samband med bygget av gymnasiet och den ombyggnation av gatan som då ska göras.

Utöver att stadsbussar planeras att trafikera Sandbrogatan bedöms inte det nya gymnasiet medföra någon ökad trafikmängd jämfört med dagens läge. Antalet skolbussar till gymnasiet kommer heller inte att öka.

Enköping

2020-09-29

Patrik Holm

Plan- och exploateringschef

Maria Engelbrekts

Planarkitekt